

5208 Acad. teol. ort. co.
Anuare universitare.

A5208

ACADEMIA TEOLOGICĂ
ORTODOXĂ ROMÂNĂ, CLUJ

ANUARUL

BCU Cluj - George Emil Brătescu
(1924—1930)

CLUJ — TIPARUL TIPOGRAFIEI EPARH. ORT. ROM. — 1930.

A 5208

ACADEMIA TEOLOGICĂ
ORTODOXĂ ROMÂNĂ, CLUJ

ANUARUL

(1924—1930)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

THE UNIVERSITY OF
BIRMINGHAM

LIBRARY

BCU Cluj / Central University Library Cluj

72 8112

CUVÂNT ÎNAINTE

*

Cu sfârșitul anului școlar 1929/30 se împlinesc 6 ani de funcționare a Academiei teologice ortodoxe române din Cluj. Înființată la stăruința P. S. Sale Episcopul Nicolae Ivan într'o vreme, când s'a început să se pună bazele solide ale reînviatelor Eparhii a Vadului, Feleacului și Clujului, plătând instituție de înaltă cultură religioasă și morală a primit menirea să pregătească pe viitorii propovăduitori ai Evangheliei Mântuitorului pentru credincioșii din cea mai expusă latură a țării. Partea de contribuție la consolidarea bisericii noastre strămoșești în împrejurări grele, ce i se cerea tinerii noastre instituții a fost destul de însemnată. Dar cu sprijinul larg al organelor de conducere, cu zelul și străduințele membrilor corpului didactic și cu silința și purtările bune ale tinerimei ce ne-a urmat conștiincios învățăturile și îndemnul date, s'a putut achita simțitor de nobila ei chemare.

Fie prin preoții bine pregătiți, ce i-a dat, fie prin activitatea profesorilor săi în domeniul școlar și bisericesc, Academia teologică ort. rom. din Cluj s'a impus în cei câțiva ani de existență ca un serios și indispensabil factor de cultură și educație religioasă în reînviata Căminul a marelui Voevod și Domn al Moldovei, Ștefan.

Începuturile vor apărea modeste, terenul de dezvoltare însă este atât de priincios, încât se cuvine să avem cele mai îndreptățite speranțe pentru viitorul ce ne așteaptă.

Roadele binecuvântate, ce le-a dat Academia noastră până acum și cari se vor evidenția în mod sumar de pe paginile acestui anuar, dorim să recompenseze în parte stăruința, zelul, purtarea de grijă și dragostea părintească a preaiubitului nostru Arhipăstor și Ctitor, să-i înveselească viața zbuciumată și atât de angajată în pregătirea și realizarea faptelor mari.

Iar celor ce au fost, sunt și vor mai fi între noi să le procure clipe de plăcută aducere aminte, de mângâiere și nou imbold spre muncă și ideal.

Cluj, Nașterea Sf. Ioan Botezătorul 1930.

Dr. IOAN VASCĂ

Decan.

ISTORICUL

înfiiințării Institutului teologic, mai târziu Academia teologică ortodoxă română din Cluj.

I.

Viitorul fiecărui popor este condiționat în primul rând de bogăția lui sufletească. În noianul evenimentelor viitoare neamul care va ști să se refacă sufletește mai temeinic, va ști să prețuiască și nizuiască mai mult la dezvoltarea valorilor lui spirituale, se va suprapune. Nici bogăția nici forțele materiale n'au contribuit în măsură egală la ridicarea poporului englez, precum a contribuit superioritatea lui sufletească, care în toate timpurile și la toate popoarele (precum ne dovedește istoria) este strâns legată de valoarea religioasă a bisericii și preoției.

Religiunea peste tot și religiunea creștină în special prin superioritatea idealului urmărit lărgeste orizontul preocupărilor omenești, îl apropie de sferele unei lumi superioare. Isus reprezentantul creștinismului este însaș viața, cuvintele Lui sunt mai adevărate decât apa unui izvor pentru omul chinuit de sete, iar viața lui pământească cu toate peripețiile ei este cel mai înalt ideal ce ni-l putem închipui. Un popor pătruns de însemnătatea acestui ideal, are în sine cele mai invincibile forțe morale. Chiar dacă tendința de a ne identifica cu idealul creștin nici când nu o putem ajunge, în schimb imboldul de continuă năzuință spre infinit ne ridică din noroiul vieții curat animalice.

Azi, când în mare parte rănilor provocate prin război sângerează încă, când multe popoare așteaptă regenerarea, se pare că chiar adevărul prim în mare parte e trecut cu vederea și înlocuit cu fel și fel de concepții de viață, cari la rândul lor în sine sunt produsul unor zvârcoliri zadarnice de așa zisa emancipare de sub autoritatea legilor divine.

Nervozitatea secolului nostru a contribuit, ca aceste concepții noi să fie adoptate și ridicate la nivelul unor idealuri. Noua generație are aspectul unei lumi cu totul străină de lumea de ieri.

Rupând artera principală din care s'a hrănit, a săpat o prăpastie ameitoare între copii și părinți. Pe de-o parte lumea credincioșilor, cari caută soluția problemelor mai importante ale vieții în înțelepciunea și adâncimea învățăturilor Mântuitorului, pe de alta lumea tinerelor generații, care neagă trecutul, neagă pe Dumnezeuul părinților, căutând razem în toate curentele filozofice.

Cât de puțin întemeiată este această diferență de idealuri între aceste două lumi se poate vedea din mărturiile unor reprezentanți ai științei, cari nici decum nu pun ipotezele lor mai presus de adevărurile creștinismului.

Nietzsche însuș dă expresie dorului ascuns după Dumnezeu-omul în cuvintele: „Păraele mele de lacrimi, toate curg către tine, pentru tine arde și lacrima inimei mele; revină-mi Dumnezeule necunoscut, durerea mea și ultima mea fericire“.

Vina desbinării cade atât asupra lumii credincioșilor, cât și asupra generațiilor fine.

Așa zișii reprezentanți ai științei au gustat numai puțin din coaja științei, grăbindu-se să poftască apropiatul sfârșit al creștinismului. Câțiva cari au cercetat cu mai puțină patimă străbătând până în miezul științei, fără să ia în considerare observările mediocrităților se unesc în păreri cu un Pasteur, care accentuează după o viață de cercetări: „Din toate părțile ne înconjoară mister... și iarăș mister“, sau unui H. Spencer: „Nicăiri între religie și știință nu poate fi ciocnire, fiindcă, orice paș mai departe în știință e o fereastră mai mult spre întunerecul de dincolo de cunoștință“.

Lumea credincioșilor pe de altă parte prea repede a judecat pe necredincioși, găsind în ei numai trufie intelectuală, grăbind astfel ruptura. Prin stăruință continuă trebuiau siliți să recunoască momentele religioase tănuite în dosul construcțiilor lor bizare (Foerster).

Din nenorocire această deosebire de vederi se accentuează și în sânul poporului nostru. Eră natural, ca cultura franceză pe lângă multe binefaceri să aducă și acest neajuns. Entuziasmul și iubirea față de tot ce-i francez au contribuit ca pe nesimțite să se infiltreze acestei idei.

Deși massa poporului român a rămas în mare parte neatinsă, dar întrucât dușmanii românismului tocmai prin acest curent, voese să-i slăbească tăria unității și valorii lui morale pericolul devine din ce în ce mai mare.

Poporul român, care nu se poate lăuda cu un trecut cultural, odată rupt dela sânul bisericii lui strămoșești i s'ar lua singurul razem al vieții, ar ajunge un popor expus pieirei.

Desigur nici un român nu poate dori nimicirea neamului său, cu atât mai mult preoțimea noastră căreia Isus i-a încredințat învățăturile sale spre păstrare și propovăduire nu va putea fi liniștit, când va vedea dușmanul ce tinde să cuturească sufletul credinciosului său.

Pe de-o parte fiecare bun român, pe de altă parte preoțimea lucrând mână în mână va putea salva poporul.

Nu ne obvine rar cazul, când întreagă vina este aruncată numai asupra preoțimei. E adevărat în parte și preoțimea nu a fost la înălțimea chemării. Nimeni însă nu se întreabă dacă preoțimea a avut sprijinul așteptat, sau e suficient numărul preoților, este deajuns cultura ce se dă preoților.

N'ar trebui să fie privită fiecare școală de cultură teologică numai ca o sarcină bugetară, ci ca o fortăreață a românismului.

Ne trebuiesc preoți, adevărați apostoli, mai cu seamă în acele unghiuri ale țării, unde curențele străine de credință și sufletul poporului, cu tendința de a-i slăbi temelii morală, se încrucișează mai mult.

Pătruns de aceste principii harnicul și primul conducător al reînființatei Episcopii a Vadului, Feleacului și Clujului, P. Sf. Sa Episcopul *Nicolae Ivan*, încă dela ocuparea scaunului de Arhiepiscop își propuse ca prin ori câte străduințe să dea Eparhiei sale preoți aleși, devotați misiunii lor.

II.

În nici o parte din toate ținuturile locuite de Români, dominația străină nu a lăsat urme atât de adânci, ca în teritoriul reînființatei Episcopii a Vadului, Feleacului și Clujului. Clujul, fortăreața șovinismului unguresc, infiptă în inima Transilvaniei era urgia românismului. Aici se plămădeau odinioară loviturile contra bietului popor. Aici câțiva favoriți ai sorții cheltuiau cu mâna spartă munca unui popor trudit, lipsit de cultură, lipsit de pământul strămoșilor săi, lipsit de locuință omenească, lipsit chiar și de cele mai elementare condiții ale vieții. Secole de-arândul un popor de Români, îndârjit prin asupriri, luptă pe viață și pe moarte în așteptarea ceasului sfânt al libertății, departe de suflul progresului,

condus și întărit numai de biserica strămoșească. Preotul muncește alături cu poporul, înfruntă neajunsurile, alături de el, îi este duhovnic îi este învățător.

Dar de fericirea de a avea biserici și preoți prin toate satele nu se împărtășeau toți. Fiind prea departe de centrul Metropoliei, cu greu numărul redus de tineri, ce-i da „Seminariul Andreian“ din Sibiu putea ajunge să lumineze toate satele. Puținii cari se puteau strecura aveau să dea piept cu greutatea ca nici unde. Orice tendință de a lumina poporul era socotită ca periculoasă statului. Cei mai curajoși sfârșiau prin a lăncezi prin temnițe, sau a fi lăsați muritori de foame.

În fine minunea cerească făcu ca porțile temnițelor să se sfarme, vântul eliberării să sufle în toate ținuturile neamului nostru. Clujul se golește de asupritori. Însă unde-s conducătorii de mâne? Satele își trimit singuri luminători să lucreze unde e mai multă lipsă. Ce rămâne în urmă? Un popor chinuit de veacuri, sate sărace, fără școale, fără biserici, fără preoți, fără învățători.

Acesta-i aspectul Eparhiei Clujului la reînființarea ei. Dumnezeu a voit să pună capăt suferințelor poporului, trimițându-i de păstor sufletesc, un bărbat oțelit în lupte, adânc cunoscător al vieții reale, plin de puterea de inițiativă, care în câțiva ani de muncă avea să aducă atâtea binefaceri.

Erau multe lipsuri pe cari le vedea vrednicul Arhiepiscop la ocuparea scaunului episcopesc, dar fără îndoială prima preocupare era de a da poporului preoți, cari să-l ridice la înălțimea de care s'a făcut vrednic prin suferințe.

Abia a organizat Eparhia, abia a pus piatra fundamentală a Catedralei din inima Clujului, care să vorbească tuturor trecătorilor despre Clujul ortodox și toate puterile și le concentrează pentru a înființa un focar de cultură ortodoxă alături de Universitate. Nu numai o școală, care an de an să recruteze un contingent de preoți, ci o școală care să producă adevărate caractere creștine. Preoți înzestrați cu cunoștințe adânci, cu voință de fier, plini de energie, cari ca un zid să se opună curentelor de înstrăinare a poporului dela credința strămoșească, din cuprinsul Eparhiei și cari să poată sta alături de preoții celorlalte confesiuni.

În primele luni ale anului 1923 P. S. Sa punând în mișcare pe toți prietenii, pe toți sprijinatorii bisericii, urmând sfatul Mântuitorului, (de a bate la ușă, pentruca să i se deschidă), deși la

adânci bătrânețe, neobosit începe munca pentru deschiderea unei facultăți de teologie la Cluj. Insuși compune în 21 Februarie 1923 memoriul ce urmează, înaintându-l în ziua de 25 Februarie 1923, Ministrului-președinte D-lui I. I. C. Brătianu, Ministrului instrucțiunii publice D-nul Angelescu și Ministrul Cultelor C. Banu.

„Domnule Ministru,

Una din problemele fundamentale ale României întregite, este întărirea bisericii strămoșești, ortodoxe, creatoarea poporului românesc și susținătoarea statului nostru dealungul veacurilor de frământări neîntrerupte.

Alături de armată, biserica noastră constituie cea mai puternică pavază de apărare a statului și neamului românesc în noua epocă de temeinică și înfloritoare consolidare, la care ne-a chemat destinul fericit al istoriei noastre naționale.

De aceea statul trebuie să-i dea acestei biserici, tot sprijinul său bogat și neprecupețit, ca ea nu numai să se mențină în rolul său istoric, ci să poată lua și concurența cu bisericile minoritare, pe cât de puternice în organizația lor spiritual-materială, pe atât de primejdioase pentru siguranța unității noastre naționale.

În special biserica ortodoxă din Ardeal, inferiorizată prin suferințele îndurate față de bisericile streine, simte mai adânc nevoia unei largi sollicitudini din partea statului, spre a-și crea de-o parte o situație corespunzătoare chemării sale naționale, iar de altă parte spre a deveni un izvor de renaștere morală a poporului românesc și forța cuceritoare în lupta religioasă dintre diferitele biserici de pe pământul României.

Cea mai nouă Eparhie ortodoxă a Vadului cu sediul în Cluj, este chemată tocmai prin situația ei geografică să împlinească un rol conducător în acțiunea aceasta de conservare națională și de renaștere religioasă a neamului nostru. Teritoriul ei cuprinde întreg nordul Ardealului, unde opera de maghiarizare și de prozelitism confesional, a celorlalte biserici a fost mai înverșunată, reușind să înstrăineze o mare parte a poporului românesc de limba și legea strămoșească. În teritoriul Eparhiei noastre se găsesc și azi 5 episcopii streine, foarte bine organizate, cari prin forța lor materială și morală, constituie o permanentă primejdie pentru credința noastră și implicit pentru însuși statul nostru național.

Aceste primejdii nu pot fi prevenite și combătute decât punând biserica ortodoxă din aceste părți în stăpânirea tuturor mij-

loacelor materiale și culturale, cari să-i deie puțința unei acționări largi, sigure și moderne, nu numai de apărare, dar mai ales de cucerire religioasă și națională a populațiilor din aceste părți expuse ale patriotismului nostru istoric.

Indeplinirea acestei importante opere de stat atârână de existența unui cler luminat.

El lipsește astăzi nu numai în această Eparhie, dar în mare măsură și în celelalte părți ale Metropoliei ardelenene.

Cele 3 seminarii teologice dela: Sibiu, Arad și Caransebeș, sunt prea puține unei populații ortodoxe de aproape 2 milioane, iar organizația lor prea puțin corăspunzătoare exigențelor vieții religioase de azi, cum și rolului preponderent pe care trebuie să-l aibă în noul stat românesc biserica dominantă. De aceea înființarea unei Facultăți teologice pentru Ardealul ortodox constituie o necesitate fundamentală a bisericii noastre și o reală fortăreață a consolidării României întregite.

Locul ei nu poate fi decât Clujul, unde sunt date toate condițiunile pentru înființarea și dezvoltarea unei astfel de importante instituții. Mai întâi aici avem Universitatea cu cele 4 facultăți, cari ar fi completate în mod firesc cu noua facultate teologică.

Cursurile ei s'ar ținea în sălile numeroase ale Universității, mai ales că facultatea de medicină își face cursurile în clinicile sale, și nu în clădirea principală a Universității.

În al doilea rând, activitatea neîntârziată a facultății teologice prezintă ușurințe și prin împrejurarea, că pentru început Universitatea i-ar putea împrumuta, câțiva din profesorii ei de azi deplin pregătiți să facă lecții studenților în teologie (Dr. I. Lupaș, Dr. S. Dragomir, Dr. I. Matei și asesorii Grig. Pletos, Dr. Seb. Stanca), care fapt aduce cu sine și însemnate reduceri bugetare în ce privește cheltuelile noii facultăți.

În al treilea rând în Cluj e dată și posibilitatea susținerii unui internat teologic, absolut indispensabil împrejurărilor de aici, prin plasarea lui în o aripă a frumoasei clădiri a fostului Directorat General de instrucție, care formează proprietatea Ministerului de instrucție.

În fine Clujul fiind capitala Ardealului, cu sediul unei Episcopii ortodoxe, prezintă o astfel de situație geografică, care înlesnește mai bine decât oricare alt oraș, adunarea tinerilor din toate regiunile acestei provincii.

Considerând marea însemnătate a acestei facultăți, care pe lângă oameni de știință să ne deie mai ales falanga de misionari ai renașterii noastre religioase și luptători însuflețiți pentru transformarea bisericii ortodoxe într-o cuceritoare forță morală și națională în lupta ei iminentă cu celelalte biserici streine, subsemnatul Episcop călăuzit de conștiința răspunderii mele spirituale și naționale îmi iau voie, Domnule Ministru, a Vă ruga cu toată căldura sufletului meu, să binevoiți a consimți și a obține înființarea unei facultăți teologice ortodoxe pe lângă Universitatea din Cluj, începând cu anul școlar 1923/24. Facultatea va urma să se deschidă în toamna viitoare numai cu anul I. Din cele 5 catedre, una ar trebui ocupată cu titular, a doua cu agregat, iar celelalte 3 (istoria bisericească universală, istoria bisericii românești, îndrumări misionare), numai cu suplینitori, sau conferențieri, cari s'ar designa dintre profesorii de aici ai Universității din Cluj.

Noua facultate s'ar organiza după modelul facultății teologice din București, adoptând programa și regulamentul ei.

De asemenea, Internatul teologic, s'ar conduce după regulamentul Internatului teologic din București. Incredințat de înaltul patriotism, cum și de dragostea caldă a Domniei Voastre către biserica noastră strămoșească, am cea mai sigură nădejde, că veți întâmpina cu largă bunăvoință și îndeobște cunoscuta solicițitudine această mare necesitate a bisericii ortodoxe, dându-ne înștițuția de cultură teologică superioară, prin care să asigurăm triumful ortodoxiei și trăinicia obolului românesc. Pentru ușurarea sarcinii D-voastră îmi iau voie a anexa și un proiect de buget, întocmit pe 4 luni (Sept. — Dec. 1923). El are în vedere cheltuelile personale și materiale ale Facultății teologice, care va funcționa deosemena numai cu anul I, cum și cheltuelile internatului teologic, unde ar fi să se adăpostească 40 bursieri.

Primiți Vă rog D-le Ministru asigurarea deosebitei stime

ss. NICOLAE IVAN, episcop.⁽¹⁾

*

În 9 Martie 1923 Ministerul Cultelor și artelor prin actul Nr. 12225 răspunde următoarele:

„Avem onoare a vă face cunoscut, că adresa Veneratului Consistoriu Nr. 571—923, prin care se cere înființarea unei fa-

¹⁾ Arhiva Consist. Eparhial ort. rom. din Cluj, dosarul II.—3 an. 1923. Actul Nr. 571 din 21 Febr. 1923 expediat în 23 Febr. 1923.

cultăți de Teologie în Cluj am înaintat-o în original, Ministerului Instrucțiunii Publice, cu recomandarea de a o avea în vedere la facerea bugetului“.¹⁾

Chiar și pe lângă recomandarea Ministerului Cultelor, răspunsul mult așteptat dela Ministerul Instrucțiunii Publice, care singur era în măsură, de a se exprima, întârzie, ceea ce îndeamnă pe P. S. Sa Episcopul, ca în ședințele Sinodului Eparhial din primăvara anului 1923 să pună în discuție chestiunea înființării unei facultăți teologice în Cluj. Sinodul nu numai că primește cu bucurie această idee, dar autorizează pe P. S. Sa să stăruie încontinuu, pentruca ideea atât de fericită să se poată înfăptui.

Entuziasmul e atât de mare încât mulți din deputații sinodali își pun serviciile lor la dispoziția P. S. Sale.

Imediat după Sinod noi memorii sunt adresate, atât Ministerului Instrucțiunii publice, cât și Senatului universitar din Cluj.

„Onor. Ministeriu al Instrucțiunii Publice,

In Sinodul nostru Eparhial din sesiunea anului curent, s'a luat în desbatere și chestiunea instrucției clericilor și a viitorilor noștri preoți.

Dupăce biserica noastră a ajuns astăzi biserică de Stat e neapărat de lipsă, ca să-și poată crește și e i un cler cu pregătire superioară, ca să poată sta alături de toate celelalte confesiuni din patrie și să poată contribui în măsură covârșitoare la ridicarea prestigiului statului nostru român.

Toate eparhiile din țară își au seminariile lor pentru creșterea clerului rural și urban din provincie.

In toată țara avem numai 2 facultăți teologice, cari nu sunt de-ajuns pentru o populație de 14 milioane, cum e populația credincioșilor bisericii noastre.

Clujul, care este capitala Ardealului și are cea mai mare lipsă de o repede românzare și singur n'are o astfel de instituție.

Pornind din aceste considerații, Sinodul nostru Eparhial a decis, ca să intervenim la Onoratul Minister al Instrucțiunii, ca să binevoiască a supune studiului chestiunea înființării unei facultăți teologice pe lângă Universitatea din Cluj.

Motivele sunt ponderoase și au fost anunțate de noi și în

¹⁾ Arhiva Consist. Eparhial Cluj, dosar II.—3 an. 1923 înregistrat sub Nr. 943 diu 12 Martie 1923.

răspunsul dat adresei Minist. Nr. 12903 din 1919. Organizarea acestei facultăți s'ar putea realiza cu puține cheltueli, dupăce cei mai mulți profesori s'ar putea recruta dintre actualii profesori ai celorlalte facultăți, cari funcționează la această Universitate.

Vă rugăm deci în legătură cu adresa noastră Nr. 571 să binevoiiți a lua în considerare justa dorință a Sinodului nostru Eparhial și a da o soluție favorabilă acestei chestiuni, pentruca să putem vedea cât de curând înființată această facultate, pe lângă Universitatea din Cluj, fiind și aceasta un nou focar puternic de cultură națională, morală a generațiilor ce ne vor urma.¹⁾

*

„Onorat Senat universitar

Cluj.

Sinodul nostru Eparhial în sesiunea sa din anul curent a luat în dezbateră chestiunea înființării unei facultăți teologice pe lângă Universitatea din Cluj. Necesitatea înființării acestei facultăți aici în centrul Ardealului la o populație atât de mare, cum este astăzi a noastră, e o cerință justă a vremii, dupăce în întregă țara abia sunt 2 astfel de facultăți.

Ridicarea facultății teologice, pe lângă Universitatea din Cluj n'ar întâmpina greutăți dupăce cei mai mulți profesori de o valoare netăgăduită s'ar putea recruta dela celelalte facultăți, rămânând abia 3—4 posturi de profesori speciali, cări ar reclama să fie sistemizate din nou.

Rugăm deci Onor. Senat universitar să binevoiască a aprecia după cuviință dorința Sinodului nostru Eparhial și a decide și din parte-i aderarea la această idee, comunicându-ne hotărârea sa, întrucât ar afla de necesară înființarea acestei facultăți și întrucât ar putea pune la dispoziția ei 3—4 sale de învățământ. Plasarea studenților ar cădea în sarcina noastră.

NICOLAE IVAN, episcop.¹⁾

După al doilea Memoriu adresat Ministerului Instrucțiunii Publice, prin actul Nr. 67002 din 3 Iulie 1923 se răspunde următoarele:

„Chestiunea fiind de o prea mare importanță trebuie să fie discutată în întregime în o conferență la care să participe pe lângă reprezentanții Universității și toți Prea Sf. Ierarhi ai Ardealului, împreună cu I. P. Sf. Metropolitul Primat“.

¹⁾ Arhiva Consist. Eparhial Cluj, dosar Nr. II.—3. 1923. Reg. Nr. 943.

Tocmai faptul că chestiunea înființării unui focar de cultură teologică cerea o rezolvire cât mai urgentă, amânarea pe un timp nedeterminat nu putea fi o rezolvire mulțumitoare.

Senatul universitar, prin actul Nr. 1576 din 30 Iunie ia la cunoștință preocuparea P. Sf. Sale.

Deși s'ar fi părut că problema de care era preocupat P. S. Sa și toți binevoitorii ortodoxismului, în urma greutăților întâmpinate la București, nu se va realiza nici când, tocmai în ciuda greutăților întâmpinate, făcând o nouă adresă Ministerului Instrucției, în persoană se prezintă la București hotărât de a câștiga lupta.

„Domnule Ministru,

Cu adresele noastre Nr. 571 și 943 am sulevat chestiunea înființării unei facultăți teologice pentru Eparhia Clujului în legătură cu Universitatea și On. Minister al Cultelor cu rezoluția Nr. 12225 din 9 Martie ne-a încunoștințat, că s'a adresat Ministerului Instrucțiunii Publice, ca să ia la buget suma necesară pentru anul școlar 1923/24. Desigur motive ponderoase au putut determina pe On. Minister ca să se oprească aici. Domnul Ministru cu rezoluția Nr. 67002 din 3 Iulie a pus în vedere, că va conchema o conferință la care vor fi invitați toți Preasfințiții Ierarhi ai Ardealului în frunte cu Metropolitul Primat.

Este oare necesară pentru înaintarea bugetului pe 1924 și conferința care încă nu a fost conchemată?

Noi credem, că conferința nu ar putea fi de altă părere, decât ca să se înființeze în legătură cu Universitatea din Cluj și facultatea teologică.

S'a făcut Academie la Sibiu, s'a făcut de curând la Oradea-mare, nu am putea înțelege, de ce chiar Eparhia Clujului din centrul Ardealului să nu aibă cel puțin un seminar teologic, pentru creșterea clerului din Eparhie, deși rațional ar fi că o facultate teologică pentru întreg Ardealul la Cluj, este suficientă, iar toate celelalte Eparhii să aibă numai seminare teologice.

Când îmi permit a Vă atrage binevoitoarea atențiune asupra acestei împrejurări, Vă rog Domnule Ministru, să faceți tot posibilul pentruca să putem chema la viață această instituție culturală aici la Cluj, conform vederilor noastre din Memoriu Nr. 571 dela 21 Februarie a. c. și să stăruim să se introducă la bugetul anului viitor suma cerută de Noi de 915.110 Lei fiind condus de dorul

de a satisface rugămintei noastre în chestia reînființării facultății teologice“.

Ultima adresă deși n'a avut rezultatul dorit, totuși continuele insistențe au trezit interesul reprezentanților dela conducerea țării, găsind că ideea de a se înființa un focar de cultură teologică ortodoxă la Cluj nu-i de disprețuit.

Această problemă în marginile posibilităților bugetare a căutat să fie rezolvită. Consiliul de Miniștrii a încuviințat P. S. Sale deschiderea unui Institut teologic, similar institutelor din Transilvania. Ministerul Cultelor a fost încredințat să pună la dispoziție suma necesară, pentruca în toamna anului 1924 să se poată deschide.

În fine satisfăcut P. S. Sa a putut culege roadele stăruințelor de mai bine de un an, gândindu-se la soluționarea nouilor probleme, cari se impuneau și anume: *Căutarea localului necesar, înzestrarea lui cu cele trebuincioase și recrutarea profesorilor.*

III.

S'ar părea că chestiunea găsirii unui local potrivit pentru instalarea unei instituții nici nu este ceva atât de important. Da, poate fi într'alt oraș decât, Cluj.

Problema găsirii localului potrivit prezintă pentru P. S. Sa greutate de neînchipuit. Pe de-o parte lipsa fondurilor necesare, pentru a se putea zidi, pe de altă parte indiferentismul autorităților în mare parte streine de confesiunea ortodoxă, contribuiesc ca să se desfășoare o adevărată luptă pentru a putea obține ceva.

Clujul unguresc își închide porțile în fața cuceritorilor. Bucățică cu bucățică trebuiește cucerit cu multă străduință. Palate impunătoare adăpostesc pe negustorii jidovi, de silă adăpostesc și câteva instituții românești, însă nici decum nu găsesc loc pentru un focar de cultură teologică. Astfel fiind situația printr'un apel mișcător P. S. Sa se adresează tuturor bărbaților cu influință din Cluj.

Vin câteva oferte de vânzare, însă durere lipseau sumele fabuloase cu cari s'ar fi putut pe această cale tranșa chestiunea. Nu putea fi vorba decât de închiriere pe câțiva ani.

Prin adresa Nr. 5858 din 17 Dec. 1923 este rugat deputatul Dr. P. Meteș, să se pună în legătură cu reprezentanții Statusului catolic, pentru închirierea vre-unei clădiri din proprietățile lui.

În 10 Ian. 1924 fiindcă se părea că intervențiile au succes se compune adresa Nr. 5858 către Consiliul dirigent al Statusului catolic din Cluj. Se răspunde favorabil și pertractările încep, în special asupra închirierii unei aripi din casele Statusului catolic din strada Universității. Condițiile de închiriere fură mult prea grele, decât să se poată cădea de acord.

Nu rămânea altceva de făcut, decât să se adreseze Ministerului pentru vre-una din clădirile publice evăcuate de mulțimea oficiilor ungurești și rămase goale. Constatându-se că în mare parte este neocupată cazarma de vânători din Calea Victoriei, prin adresa Nr. 1898 din 14 Martie 1924 este cerută dela Ministerul de războiu.

Răspunsul fiind nefavorabil din nou se încearcă să se câștige ceva prin autoritățile locale.

După o întreită adresă Primăriei orașului și Prefecturei de a dona Eparhiei ort. rom. pe seama Institutului teologic imobilul din str. Bălcescu 21, se hotărăște în fine în Consiliul orașului să închirieze imobilul amintit cu suma de 24.000 Lei anual pe timp de 6 ani, începând cu 1 Mai 1924.

Orașul în schimb nu-și ia responsabilitatea de evacuare a locatarilor și oficiilor plasate acolo.

De acum încep noi demersuri pentru evacuarea clădirii, cari ajung la scopul dorit cu atât mai anevoios, cu cât nu era vorba numai de niște locatari, ci de o instituție a statului. Intervențiile făcute la diferite Ministere pentru plasarea dispenzarului de copii, alarmează întreagă țara, ziarele chiar dispută valoarea celor două Instituții. Ne trebuie dispenzar sau teologie. Desigur sunt necesare ambele, însă incomparabile ca valoare în împrejurările date. Și tocmai fiindcă s'a făcut atâta zarvă în jurul acestei chestiuni voi insista mai mult.

În 28 Mai 1924 P. S. Sa pe deplin convins că are argumente destul de puternice se adresează Ministerului sănătății publice cu următoarele:

„Domnule Ministru,

Neputând afla în întreg Clujul un local pentru adăpostirea Seminarului teologic și Internat, am închiriați dela orașul Cluj casa din Str. Nic. Bălcescu Nr. 21, unde de prezent se află un Dispenzar pentru femei lăuze cu sugaci, în care de prezent se

găsesc 3 evreice, 2 unguroaice și în timpul din urmă și 2 românce cu copiii lor.

Pentru acest Dispensar, Statul cheltuește sume enorme, femeile acestea, mai mult, ori mai puțin stricate și moralmente decăzute, se pot adăposti în azilele de copii existente, unul în Str. Grigorescu și altul în Mănăstur, întreținut de Societatea „Principele Mircea” cu încăperi suficiente, eventual la Clinica infantilă — și de aceea ne rugăm cu tot respectul, să dați ascultare rugămintei noastre, de a se evacua casa închiriată pentru seminariul ortodox în timpul cel mai scurt, ca cel mai târziu la 1 Iulie a. c. să o putem lua în primire și să instalăm mobilierul necesar pentru salele de învățământ și pentru internat cu cele de lipsă. Că cererea noastră este justă și întemeiată, credem că nu mai este de lipsă de alte motivări, câtă vreme singură Eparhia Clujului nu are Seminar propriu în întreaga țară și nu are unde să-și crească clerul, care a fost și va fi totdeauna, stâlpul cel mai puternic al statului nostru”.

*

Ori Ministerul sănătății publice, după cum reiese din noua adresă făcută de P. Sf. Sa Ministerului de interne, nici n'a voit să audă de plasarea Dispensarului, pune în schimb la dispoziție casa Nr. 47—49 din Str. Grigorescu constătătoare din 10 camere și ocupată de 6 familii. Clădire, care mai puțin decât oricare alta ar fi putut corespunde scopului pentru care se intervenia, chiar dacă ar fi fost complet evacuată.

Casa închiriată rămânea și pe mai departe Dispensar de copii, în timp ce toate organele de conducere ale orașului rămâneau nepăsătoare la toate străduințele unui cap al bisericii strămoșești.

Un nou memoriu adresat Ministrului președinte avea să aducă rezultatul dorit.

În 26 Iunie Ministrul Cultelor și Artelor, un prieten bun al P. S. Sale, un bărbat plin de interes față de toate manifestările culturale ale bisericii trimite următoarea telegramă:

„Localul pentru Seminar V'a fost cedat prin hotărârea D-lui Prim-ministru. D-nul Ministru Săveanu vi-l pune la dispoziție”.

În ziua de 27 Iunie 1924 din prisosul mulțumirii sufletești a P. S. Sale, că după atâta muncă idealul abia întrezărit a luat ființă, izvorăsc următoarele acte de mulțumită adresate Prim-Ministrului I. I. C. Brătianu:

„Mulțumesc din tot sufletul în numele meu și al Diecezei Clujului pentru marea binefacere, făcând posibilă deschiderea Seminarului. La multe fapte mari, cari vă împodobesc viața a-ți adus cea mai de preț piatră pentru consolidarea noastră.

Rămânem îndatorați cu toată recunoștința și cu tot devotamentul nostru“.

*

„Ministru Săveanu,

Făcându-ne posibilă deschiderea Seminarului Vă rog să primiți cea mai adânc simțită mulțumită“.

*

„Ministru A. Lapedatu,

Vă rog în numele meu și al Consistorului nostru să primiți cea mai adânc simțită mulțumită pentru interesul și dragostea manifestată față de Seminarul teologic, Vă rugăm să primiți asigurarea stimei și recunoștinței noastre“.

*

În 4 Iulie 1924 sosește și rezultatul adresei Nr. 1223/924 făcută Ministrului Cultelor, (prin care se cere votarea unei sume de bani, din care să se acopere cheltuielile pentru înzestrarea Institutului cu cele necesare) acordându-se suma de 200.000 Lei, din cari se și ordonancează 120.000 Lei.

Deși cam puțin pentru procurarea tuturor celor necesare, când numai pentru demontarea instalațiilor Dispenzarului de copii se cheltuiesc 35.000 Lei, totuși nou înființatul Institut teologic putea primi să adăpostească 65—70 de studenți.

IV.

Paralel cu continuele stăruințe pentru obținerea dreptului de a înființa un Institut teologic și cu năzuințele de a găsi un local potrivit este și preocuparea recrutării profesorilor.

E un lucru constatat că valoarea unei instituții culturale este dependentă de valoarea profesorilor. Precum aceștia își vor înțelege mai adânc chemarea, vor fi mai conștiențioși, vor depune maximul de muncă, cu un maxim de energie, instituția respectivă se va ridica mai repede, producând adevărate valori. Cu atât mai mult se pretind aceste calități la profesorii unei instituții teologice, care are să stea alături de instituțiile similare ale altor confesiuni,

cu un trecut cultural cu mult mai înaintat, și alături de 4 facultăți ale Universității și 3 academii.

Nici oameni cu vederi contradictorii, nici de cei cu puterile epuizate în muncă de o viață întreagă, nici vânători de situații nu puteau fi luați în considerare.

Voind pe de altă parte P. S. Sa să trăiască în bună înțelegere cu Academiiile teologice ortodoxe existente în Ardeal, nu putea conta la nici una din puterile didactice ale acestor Academii ca nu cumva prin slăbirea lor să ridice Instituția cea nouă. Se ferea de acest lucru cu atât mai mult, cu cât chiar în mijlocul reprezentanților culturali ai Clujului s'au ridicat glasuri, cari criticau ideea înființării unui nou Institut teologic, gășind soluționarea lipsei preoților într'o mai intensivă muncă și în concentrarea tuturor forțelor intelectuale, didactice la Academiiile existente, care fapt ar atrage mai mulți studenți la teologie.

Conduc de aceste considerații în deplină conștientizare cu profesorii cari s'au impus prin o deosebită muncă intelectuală, ca d-nii Dr. S. Dragomir și Dr. I. Lupaș, găsește de mai corăspunzători necesităților Institutului teologic niște profesori tineri, cu forțele necheltuite, cu dor de muncă, puțin pretenzivi, gata de a se jertfi. Prin profesori să se ridice valoarea instituției și prin instituție să se facă cunoscuți profesorii.

Apropiindu-se timpul deschiderii Institutului, Consistorul Eparhial aduce în dezbateră în ședința Sinodului Eparhial din 7 Mai 1924 chestiunea recrutării profesorilor.

Prof. Dr. S. Dragomir încredințat să facă un raport asupra proiectului de Regulament pentru cvalificarea și numirea profesorilor vine cu următoarele propuneri, cari aproape în întregime sunt acceptate de sinod, și după cari avea să se facă alegerea și numirea actualilor profesori ai Academiei teologice.

1. Când o catedră dela Institutul teologic al Eparhiei Cluj devine vacantă, Consistorul va publica prin gazeta sa oficială scoaterea ei la concurs.

2. În timp de 30 de zile dela prima publicațiune, profesorii dela institutele teologice similare pot cere transferarea la catedra vacantă.

3. Consistorul se va pronunța mai târziu asupra cererilor de transferare, și hotărăște fie ocuparea catedrei prin transferare, fie

ținerea concursului. Data ținerii lui va fi la două luni de zile după prima publicare în gazeta oficială a Consistorului.

4. Candidații se vor adresa Consistorului, în nici un caz și sub nici un motiv nici o cerere de înscriere nu se va mai primi după expirarea termenului de concurs.

5. Candidații trebuie să fie, români, creștini ortodocși și să aibă titlul de doctori în teologia ortodoxă, respective doctori în drept, pentru catedra de drept bisericesc.

6. Cererea de înscriere la concurs va trebui să fie semnată cu numele și pronumele întreg al candidatului și să fie însoțită de următoarele acte:

a) Actul de naștere.

b) Diploma de doctor în teologie, respective în drept pentru catedra de drept bisericesc. În cazul din urmă se va dovedi și absolvirea unei teologii.

c) Alte certificate, despre studiile făcute.

7. Cu examinarea candidaților va fi însărcinată o comisiune de 5 membri, întocmită cum urmează:

a) președinte, Episcopul Eparhiei, sau locțiitorul său;

b) doi membri aleși de Consistor și

c) doi membri aleși de consiliul Institutului teologic.

8. Examinarea la care vor fi supuși candidații va consta din următoarele probe:

a) lucrări științifice tipărite sau manuscrise.

Cu redactarea raportului asupra lucrărilor, comisiunea va încredința pe unul, sau doi din membrii săi.

b) Colocviu între membrii comisiunii și fiecare candidat în parte asupra oricărei chestiuni din cadrul specialității pentru care s'a publicat concurs.

9. După terminarea probelor comisiunea încheie un referat amănunțit și motivat asupra rezultatului examenului, recomandând Consistorului cu majoritate pe cel reușit. Comisiunea poate însă să nu recomande pe nici un candidat, motivând această hotărâre.

Opiniile separate vor fi asemenea motivate.

10. Catedrele de știință teologică vor fi următoarele:

a) O catedră de științele biblice (exegeza Vechiului și Noului Testament, Arheologia biblică și introducerea în cărțile Vechiului și Noului Testament).

b) O catedră de istorie bisericească generală, istoria bisericii române și patrologia.

c) O catedră de teologie morală.

d) O catedră de teologie dogmatică.

e) O catedră de teologie practică, omiletică, liturgică, pastorală și catehetică.

f) O catedră de dreptul bisericesc.

Până se va înscrie în bugetul Institutului teologic și a 6-a catedră dreptul bisericesc, să fie predat de unul din profesorii dela Consistor la propunerea consiliului profesoral.

11. Candidatul reușit la concurs va fi numit de către Consistor de profesor provizor.

12. Un profesor cu titlul provizor poate fi ridicat la rangul de profesor definitiv la catedra ce a ocupat, dacă a funcționat deja în această calitate timp de cel puțin doi ani consecutivi.

Numai vechimea singură nu constituie un drept la ridicarea în gradul de titular definitiv, ci trebuie, ca profesorul provizor să se fi distins prin lucrările sale asupra materiei ce predă, lucrări făcute în timpul funcționării. Propunerea de ridicare la rangul de profesor titular definitiv o va face Consistorului, consiliul profesoral, pe baza unui raport motivat. La acest raport i se va cere profesorului provizor și un certificat de calificare preoțească și o declarație, că va intra în cler.

13. Consistorul va hotărî în senatul bisericesc asupra acestor propuneri. În caz de respingere profesorul provizor va putea cere din nou, după doi ani, să fie ridicat la gradul de profesor titular definitiv. În aceleași condițiuni o asemenea cerere se poate reînoui la fiecare doi ani.

14. Profesorii titulari definitivi sunt inamovibili. Ei nu pot fi suspendați, permutați, sau excluși, decât în conformitate cu prescrierile Regulamentului disciplinar al Consistorului.

15. Alegerea și numirea profesorilor de cântări bisericești, cant și tipic se va face de către Consistor, după aceleași norme, prin concurs. Ei pot fi supuși la probe practice și la un colocviu. În sensul deciziunilor Sinodului Eparhial, Consistorul eparhial al Clujului în ședința plenară din 17 Iunie 1924 hotărăște deschiderea concursului cu termen până la 1 Aug. pentru ocuparea a 6 catedre sub condițiunile precizate mai de aproape în ședința Sinodului Eparhial din 7 Mai.

Concursul prin adresa Nr. 3913 din 20 Iunie este trimis spre publicare la:

- a) „Renașterea“ Cluj.
- b) „Telegraful Român“ Sibiu.
- c) „Biserica Ortodoxă“ București.
- d) „Candela“ Cernăuți.

După publicarea concursului sosesc următoarele cereri:

1. Prof. la școala reală superioară ortodoxă din Cernăuți Orest Bucevski, absolvent al facultății teologice din Cernăuți, doctor în teologie, absolvent al facultății de litere și filosofie din Cernăuți, cere catedra de dogmatică, sau de morală.

2. Prof. de religie la liceul de fete din Sibiu, Galaction Muntean, absolvent al institutului teologic din Sibiu, absolvent al facultății teologice din Cernăuți, doctor în teologie, cere catedra studiului biblic.

3. Student al facultății de filozofie din Viena, Gheorghe Stănescu, absolvent al institutului teologic din Sibiu, absolvent al facultății de teologie din Cernăuți, doctor în teologie, catedra de istorie bisericească universală.

4. Prof. de religie la seminarul pedagogic de pe lângă Universitatea din Cluj, Andrei Buzdug, absolvent al facultății teologice din Cernăuți, doctor în teologie, catedra de teologie practică.

5. Prof. de muzică la Liceul Gh. Barițiu din Cluj, Sava Golumba, absolvent al teologiei din Caransebeș, absolvent al conservatorului de muzică din Budapesta, muzica vocală.

6. Prof. la seminarul „Neagoe Vodă“ din Curtea de Argeș, D. N. Ionescu, absolvent al seminarului pedagogic universitar.

7. Prof. la Liceul „Reg. Ferdinand“ din Turda, Ioan Mardan, absolvent al facultății teologice din Cernăuți, doctor în teologie, licențiat în istorie și geografie la facultatea de litere din Iași, istoria bisericească.

8. Asesor consistorial Vasile Sava, absolvent al teologiei din Sibiu, doctor în drept, cere substituirea titularului catedrei de drept bisericesc.

9. Prof. de religie la liceul de fete „Regina Maria“ din Cluj, preot misionar al eparhiei Clujului, Ioan Pașca, absolvent al facultății de teologie din Innsbruck, doctor în teologie, cere catedra de morală.

10. Funcționar al Consistorului eparhial din Cluj, Vasile Petrașcu, absolvent al teologiei din Sibiu, absolvent al conservatorului de muzică din Cluj, absolvent al academiei comerciale din Cluj, absolvent al facultății de drept din Cluj, cântări bisericești și tipic.

11. Prof. de științele agricole la academia din Cluj, Mihail Șerban, doctor în științele economico-politice al universității din Halle, licențiat în științele comerciale al academiei din Viena, autor laureat de Academia română, economia.

12. Cantor și lector în Bucovina, Maxim Boșcoianu, cântări bisericești și tipic.

13. Prof. Nicolae Dima-Chiriac, licențiat al facultății de teologie din București, doctor în teologie, licențiat al facultății de litere și filosofie București, istorie bisericească și patrologie.

În ședința plenară a Consistorului Eparhial din 8 August 1924 au fost aleși următorii profesori:

1. Pentru dogmatică, *Orest Bucevschi*.
2. „ studiul biblic, *Galaction Muntean*.
3. „ istoria bisericească, *Gheorghe Stănescu*.
4. „ teologia practică, *Andrei Buzdug*.
5. „ morala creștină, preot *Ioan Pașca*.
6. „ drept bisericesc, arhidiacon *Vasile Sava*.
7. „ cântări bisericești și tipic, *Vasile Petrașcu*.

Profesorilor aleși li s'a trimis următorul act de numire:

„Spre știre și conformare Vă încunoștințăm, că Consistorul plenar, în temeiul cererii D-voastre de concurs V'a ales profesor la Institutul nostru teologic pentru catedra

Pentru prestarea examenului de concurs în fața Comisiei designate de Consistor conform regulamentului votat de Sinodul Eparhial sub Nr. 46/1924, binevoii a vă prezenta aici, cu lucrările D-voastră științifice tipărite sau manuscrise pe ziua de 8 Septembrie st. n. a. c. când veți lua cunoștință și despre data precisă, a începerii anului școlar 1924/25“.

Comisia de examinare compusă din: Prea Sf. Sa Episcopul Nicolae Ivan ca președinte, prof. univ. Dr. Ioan Lupaș, prof. univ. Dr. Silviu Dragomir chemați de Prea Sf. Sa prin adresa Nr. 5049 din 8 August 1924, asesorii consistoriali Dr. Sebastian Stanca și Andrei Ludu, ca delegați ai Consistorului Eparhial se întrunește în ziua de 8 Septembrie.

Prea Sf. Sa binevetează într'o adânc simțită cuvântare pe profesorii aleși ai Institutului teologic. Citindu-se concluzul Nr. 46 din 7 Mai al Sinodului Eparhial privitor la alegerea și definitivarea profesorilor de teologie, conform interpretării lui din partea D-lor Dr. I. Lupaș și Dr. S. Dragomir, comisia decide:

„Actualii profesori aleși provizor ca prof. ai institutului teologic, fiind toți pe deplin cvalificați, să nu fie supuși examenului de concurs, prevăzut în concluzul mai sus menționat, ci numai celorlalte dispozițiuni, referitoare la definitivare, după un serviciu de 2 ani la acest institut.

Examenul de concurs privește însă pe profesorii din viitor“.

V.

Sinodul Eparhial în ședința sa din 7 Mai 1924 după ce a luat la cunoștință cu bucurie, că intervențiile făcute pentru înființarea unui Institut teologic au avut succesul dorit, după ce autorizează Consistorul Eparhial de a se îngriji de înzestrarea Institutului cu cele necesare și de a recruta profesorii, în general cu privire la organizarea institutului precizează următorul:

Concluz Nr. 45 din 7 Mai 1924. Art. 6.

a) Patronul institutului teologic va fi Sf. Nicolae, care e și patronul P. Sf. Sale Episcopului Eparhiei întemeietorului acestui institut de înaltă cultură religioasă și teologică.

b) Cursurile în Noul Institut teologic se predau deocamdată în 3 ani.

c) În institut nu se pot înscrie decât tinerii cari posedă certificat de absolvire a unei școli superioare cursul superior.

a) Consistorul să stăruie și în viitor pentru crearea unei legături strânse între institutul teologic și facultatea de litere a Universității. Îndeosebi să se ceară dela Ministerul de instrucție să se deie voie studenților în teologie a audia la această facultate cursurile de limba și literatura română, istoria românilor, psihologie, filozofie, pedagogie și l. greacă.

Chestiunile expuse în general de Sinodul Eparhial le găsim mai amănunțit în hotărârile ședințelor Consistorului din 17 Iunie și din 8 Sept. 1924.

Hotărârea Nr. 3942 din ședința dela 17 Iunie 1924 este privitoare la primirea studenților:

1. Studiile teologice se vor propune de profesori speciali, iar studiile auxiliare studenții le vor asculta la facultatea de litere a Universității din Cluj, cu care Institutul va sta în strânsă legătură.

3. În Institut se vor primi numai studenți cari au certificat de absolvire a unei școli secundare (liceu, reale, comerciale, școala normală cu diploma de învățător).

4. Se primesc numai studenți de pe teritoriul Eparhiei Clujului, din alte Eparhii, numai cu învoirea prealabilă a chiriarhului, căruia aparțin.

5. Pentru a fi cineva primit, ca student al Institutului teologic, trebuie să înainteze Consistorului Eparhial o petiție până cel mai târziu 15 August alăturând:

- a) actul de naștere;
- b) certificatul de absolvire al unei școli secundare;
- c) certificat medical și

d) o declarație semnată de părinți, că după absolvirea cursurilor teologice va sta în serviciul Eparhiei cel puțin 5 ani de zile, sau va restitui spesele de întreținere.

6. Cei primiți vor fi avizați la timp și se vor prezenta la 1 Septembrie pentru înscriere când vor solvi 10 Lei taxă de imatriculare, 10 Lei pentru Bibliotecă și 10 Lei pentru Anuarul Institutului.

7. Studenții înscriși sunt obligați să locuiască în internat unde vor avea și întreținerea pentru care vor solvi o taxă anuală, care se va stabili ulterior. Cei lipsiți de mijloace vor beneficia de burse, în baza unui certificat de paupertate dela organele comunale.

8. Nici un student nu poate fi înscris în același timp și la o altă școală ca student ordinar.

Hotărâri generale privitoare la studii aduse în ședința din 8 Septembrie 1924. (art. 4.)

Materiile învățământului teologic, repartizate pentru anul școlar 1924/25 pe 3 ani, respective cursuri, se statorosește astfel:

A) *Cursul I.*

1. Arheologia biblică	1 ore la săpt.
2. Introducere în Testamentul Vechiu	3 " " "
3. Exegeza Vechiului Testament	3 " " "
4. Istoria bisericească universală	5 " " "

Transport . 12

Transport . 12

5. Introducere în Filozofia creștină	2 ore la săpt.
6. Exerciții de limba greacă	1 " " "
7. Psihologia	2 " " "
8. Cântări bisericești	2 " " "
9. Tipic	1 " " "
10. Igiena	1 " " "

Total . 21 ore la săpt.

B) *Cursul II.*

1. Dogmatica	4 ore la săpt.
2. Istoria bisericii ortodoxe române	2 " " "
3. Introducerea în Testamentul Nou	3 " " "
4. Exegeza Testamentului Nou în limba greacă	3 " " "
5. Teologia fundamentală	3 " " "
6. Omiletica (teoretică)	1 " " "
7. Didactica și Metodica	2 " " "
8. Cântări bisericești	2 " " "
9. Tipic	1 " " "
10. Igiena	1 " " "

Total . 22 ore la săpt.

C) *Cursul III.*

1. Dogmatica	2 ore la săpt.
2. Morala	6 " " "
3. Dreptul bisericesc	3 " " "
4. Patrologia și Patristica	2 " " "
5. Pastorală	2 " " "
6. Liturgică	3 " " "
7. Catehetica	2 " " "
8. Omiletica (practică)	2 " " "
9. Cântări bisericești	2 " " "
10. Tipic	1 " " "

Total . 25 ore la săpt.

Limba și literatura română și științele pedagogice să se audieze la Universitate, iar muzica vocală la Conservator.

9. Ca distribuție a materiilor de învățământ pe profesori se stabilește:

1. Dr. I. Pașca: Teologia morală, Filozofia creștină, Didactica și Metodica.

2. Dr. Orest Bucevschi: Teologia dogmatică și fundamentală, limba greacă.

3. Dr. A. Buzdug: Teologia practică.

4. Dr. G. Muntean: Studiile biblice.

5. Dr. Gh. Stănescu: Ist. bisericească, Patrologia și Patristica.

6. Dr. V. Sava: Drept bisericesc ca suplinitor.

7. V. Petrașcu: Cântări bisericești și Tipic.

8. Dr. Dominic Stanca: Igiena și medic al Institutului.

Art. 9. Cu agendele Directoratului Institutului de-ocamdată și până la intrarea prof. în tașma preotească, care e și via dorință a P. Sf. Sale, se încredințează în mod provizor asesorul A. Ludu.

De secretar se desiginează prof. Dr. Gal. Muntean, iar de Spiritual prof. Dr. I. Pașca.

10. Pentru controlarea vieții interne seminariale și sociale a studenților teologi, prof. Dr. I. Lupaș recomandă introducerea purtării unei evidențe despre fiecare student, după formularul uzitat la Căminul studențesc al Universității.

Incepând cu 1 Oct. 1924 alături de Institutul teologic s'a deschis și un internat, în care au fost întreținuți primind toate cele necesare, 55 de studenți.

Dacă pe lângă fiecare instituție de educație pentru a se putea încuraja cât mai mult elementele bune lipsite de mijloacele materiale, se simte necesitatea înființării de internate bine organizate și întreținute, cu atât mai mult era necesară deschiderea unui internat pe lângă Institutul teologic.

Elementele bune din cari de obicei se recrutează studenții de teologie sunt fie fii de preoți, sau învățători, dar în majoritate covârșitoare fii de țărani, cari în lipsa de mijloace materiale, după absolvirea școalelor secundare se văd puși în situația de a nu-și mai putea continua studiile, internatul prin sprijinul ce-l dă îi salvează, iar pe de altă parte nici unde nu se poate da educația necesară celor ce vor ajunge să fie reprezentanții bisericei.

Ținându-se seamă de aceste două momente importante, internatul Institutului teologic înzestrat cu cele necesare și având o bună organizație a funcționat în cele mai bune condiții în anul școlar 1924/25.

Dr. G. L. Muntean.

Dezvoltarea și activitatea Academiei.

Primul an școlar 1924/25 la Institutului teologic s'a început cu data de 1 Octomvrie 1924, cu studenți adunați de pe la celelalte Institute teologice existente și cu câțiva noi înscriși în cursul prim. Erau primii soli ai unei ere noi, inaugurată în viața bisericii noastre de pe aceste meleaguri, atât de oropsită în trecut.

Opera științifică și culturală, care începea, nu se baza pe o tradiție moștenită. Directive noi și corespunzătoare vremilor schimbate după marele război, trebuiau date. Sarcina care apăsa pe umerii tinerilor profesori, nu era ușoară. Mulțumită însă însuflețirii ce-i stăpâna, dragostei și tragerii de inimă ce-i pătrundea, munca le-a fost simțitor ușurată.

Cluj / Central University Library Cluj

Acum dela memorabila zi de inaugurare festivă, ziua lui 6 Decemvrie 1924, când tânăra instituție s'a văzut înconjurată cu toată dragostea și sollicitudinea din partea fruntașilor vieții noastre intelectuale și bisericesti, curajul reprezentanților ei a sporit. Din cuvintele de îmbărbătare și bucurie ce s'au rostit atât din partea P. S. Sale Episcopului *Nicolae Ivan*, cât și din partea d-lui Ministru al Cultelor *Alex. Lapedatu*, ca și din cea a d-lui prof. *Dr. I. Lupaș*, s'a putut stabili minunat programul de muncă, ce se impunea pentru succesele instituției în viitor, s'au putut cunoaște așteptările ce se pun în viitorii noștri preoți, ieșiți din noua școală teologică. S'a accentuat îndeosebi necesitatea de a se da tinerilor candidați de preoție înainte de toate o educație adâncă religioasă, o dragoste sinceră pentru cariera care-i așteaptă. Vor face și știință, dar să nu se treacă cu vederea latura sufletească, care trebuie întărită. Adevărații apostoli nu se pregătesc numai cu teorii științifice, oricât de frumoase și atrăgătoare ar fi ele, ci îndeosebi cuilde și îndemnuri folositoare pentru suflet. „Știința adese sumește; pecând credința zidește“, a zis atât de potrivit dl prof. Lupaș în cuvântarea sa referindu-se la indicațiunile Scripturii.

Deci în acest sens au fost îndreptate și orientările profesorilor Institutului teologic. P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan, a stăruit mai mult ca oricine în direcția indicată și astfel a încredințat conducerea Institutului unuia dintre cei mai încercați și distinși preoți ai Eparhiei, pâr. asesor consistorial Andrei Ludu. Profesorii se îngrijiau de partea științifică, iar pâr. director Ludu supraveghia bunul mers al vieții interne a studenților teologi.

Deși localul nu era destul de corespunzător, lipseau încă atâtea din mijloacele și recerințele strict necesare pentru dezvoltarea învățământului și educația deplină, reclamată într'o asemenea instituție, totuși lucrurile s'au dezvoltat normal. Tinerii au făcut progrese frumoase și au putut fi îndrumați pe calea cea bună.

Purtarea de grijă însă a forurilor noastre de conducere nu a încetat nici un moment. Chestiunea cu facultatea de teologie nu a fost părăsită. Universitatea a fost admis ca studenții noștri teologi să poată audia anumite cursuri de istorie, pedagogie, limba română și greacă la profesorii universitari, dar și această concesiune a fost modificată mai târziu în defavorul studenților noștri.

Astfel s'a simțit urgenta necesitate, ca Sinodul din Aprilie 1925 să se ocupe serios de situația și neajunsurile Institutului teologic. S'a accentuat insuficiența localului, precum și cea a repartizării materiilor de studii pentru durata de 3 ani. În consecință Consistorul primește însărcinarea să caute o clădire mai mare pentru adăpostirea școlii, iar pe de altă parte se hotărăște a se *urca durata anilor de studii dela 3 la 4, dându-se Institutului caracterul și organizarea unei Academii teologice*, care la timpul oportun să fie transformată fără nici o greutate în facultate și să poată fi atașată Universității. Totodată se hotărăște și sporirea catedrelor pentru disciplinele teologice la cel puțin de șase¹⁾.

Se votează și un regulament special, care să coordoneze viața internă și externă a studenților și să satisfacă nouile cerințe ale învățământului superior teologic. Se prevede în acest regulament organizarea Academiei teologice pe bazele unei facultăți de teologie. Așa conducerea se încredințează după noul regulament unui *decan*, ales de corpul profesoral pentru durata de un an, cu dreptul de realegere. Se vor primi ca studenți ordinari, numai absolvenți de liceu sau alte instituții similare cu *diploma de bacalaureat*. Se întocmește următoarea ordine de studii repartizate pe 4 ani:

¹⁾ Actele Sinodului 1925 cl. 32 și 33.

In anul I:

Introducerea în Sf. cărți ale Testamentului Vechi . . .	3 ore
Limba ebraică și Exegeza Testamentului Vechi . . .	4 „
Arheologia Biblică	1 „
Istoria Universală a Bisericii	4 „
Exegeza Noului Testament după original	2 „
Tipic și Cant bisericesc	3 „

In anul II:

Introducerea în Sf. cărți ale Noului Testament . . .	2 ore
Exegeza Noului Testament după original	4 „
Istoria Universală a Bisericii	2 „
Istoria Bisericii române	3 „
Teologia Fundamentală	7 „
Tipic și Cant bisericesc	3 „

In anul III:

Teologia Dogmatică (Istoria Dogmelor, simbolica) . . .	8 ore
Teologia morală	6 „
Omiletica (Partea teoretică)	2 „
Catihetica (Partea teoretică)	1 „
Tipic și Cant bisericesc	2 „

In anul IV:

Dreptul bisericesc	6 ore
Teologia practică: Liturgica	2 „
Teologia practică: Pastorală	1 „
Sectologia	2 „
Tipic, Cant și ritual bisericesc	3 „

Toate obiectele de studii menționate sunt obligatoare pentru examenele semestrale și generale.

Pe lângă obiectele de studii obligatoare pentru examenele generale, se mai predau și următoarele discipline, obligatoare pentru examenele semestrale:

Pentru anul I:

Enciclopedia și Metodologia teologică	1 ore
Gramatica limbii grecești a Noului Testament	2 „
Ermeneutica biblică	1 „
Istoria biblică	1 „

Introducerea în filozofie	2 „
Igiena	1 „

Pentru anul II:

Filozofia creștină	2 ore
Patrologia și Patristica	2 „
Igiena	1 „

Pentru anul III:

Arta bisericească	1 ore
Sociologie	2 „
Igiena	2 „
Indrumări misionare	2 „

Pentru anul IV:

Exerciții catehetice	2 ore
Exerciții omiletice	2 „
Contabilitate	1 „
Economie	2 „
Igiena	1 „

*

Se stabilesc apoi completate și catedrele pentru studiile principale și cele auxiliare. Astfel vor funcționa deocamdată următoarele catedre la Academia teologică ort. română din Cluj:

- Catedra pentru studiile biblice* cu următoarele discipline:
 - Exegeza Vechiului și Noului Testament după textele originale;
 - Introducerea în Sfintele cărți ale Noului și Vechiului Testament;
 - Gramatica limbei ebraice și grecești;
 - Arheologia biblică;
 - Ermeneutica biblică;
 - Istoria Sfântă.
- Catedra de istorie bisericească* cu următoarele discipline:
 - Istoria Universală a Bisericii;
 - Istoria Bisericii Române;
 - Patrologia și Patristica;
 - Arta bisericească.

3. *Catedra de teologie fundamentală și studii pedagogice* cu următoarele discipline:

- a) Teologia fundamentală;
- b) Îndrumări misionare;
- c) Enciclopedie și Metodologie teologică;

4. *Catedra de teologie dogmatică* cu următoarele discipline:

- a) Dogmatica specială;
- b) Istoria Dogmelor;
- c) Simbolica;
- d) Sectologia.

5. *Catedra de teologie morală* cu următoarele discipline:

- a) Morala creștină;
- b) Sociologia;
- c) Elemente din Filozofie;
- d) Filozofia creștină.

6. *Catedra de teologie practică* cu următoarele discipline:

- a) Liturgica;
- b) Pastorală;
- c) Omiletică;
- d) Catehetica.

7. *Catedra de tipic și cântări bisericești*.

8. *Ore suplimentare* de drept bisericesc, contabilitate, drept constituțional, igienă și economie.

Se normează sistemul examenelor, acceptându-se întru toate sistemul practicat la facultățile de teologie și se stabilesc regulile disciplinare pentru studenți, cași drepturile și datorințele profesorilor.

Pentru a putea fi pus în practică acest regulament, s'a simțit neapărata trebuință de a se despărți salele de cursuri de internat și de a se pregăti într'un alt edificiu laboratorul științific al înaltei școli teologice.

Cu ajutorul dlui Ministru Al. Lapedatu Consistorul cumpără casa din strada Avram Iancu Nr. 6. și aici se plasează cu încrederea noului an școlar salele de cursuri, biblioteca și biroul Decanatului Academiei.

Astfel Academia teologică și-a intensificat activitatea și dezvoltarea ei a progresat din zi în zi. Se creiază și noua catedră de teologie fundamentală, cerută de Sinodul Eparhial și aprobată

de Minister, la ocuparea căreia, între alți concurenți, a reușit predicatorul Bisericii Catedrale din Cernăuți, *Dr. Ioan Vască*. Pe ziua de 1 Septembrie 1926 nou numitul profesor a intrat în funcțiune. Alte schimbări esențiale în organismul Academiei nu s'au produs.

În Mai 1928 Adunarea Eparhială aprobă o mică modificare în regulament: alegerea decanului să se facă pentru durata de 3 ani, asigurându-se astfel o mai bună funcționare a instituției, existând continuitatea necesară la conducere, și se introduce în ordinea examenelor și *examenul de licență*.

Cu finea anului școlar 1926/27 s'au încheiat ultimele serii de absolvenți ai Institutului teologic, urmând în anii viitori seriile

Academia Teologică din Strada Avram Iancu Nr. 6.

absolvenților și licențiaților *Academiei teologice*. Cu puține excepții toți acești absolvenți au putut fi aplicați preoți și profesori de religie în cuprinsul Eparhiei. În foarte multe cazuri tinerii preoți, ieșiți din școala noastră, au manifestat dela început o activitate atât de rodnică și o conduită atât de exemplară în parohia ce li s'a încredințat, încât mulțumirea credincioșilor a fost viu exprimată P. S. Sale Episcopului, pentru binecuvântarea ce le-a dat-o prin trimiterea unor preoți atât de zeloși și buni.

Concomitent cu progresele studenților în studii, s'au putut obține rezultate foarte îmbucurătoare cu concursul lor și în do-

meniul practic-misionar. Sub călăuzirea profesorilor studenții Academiei teologice din Cluj au făcut numeroase descinderi prin satele și orașele Eparhiei, ducând vestea cea bună și cântul înveselitor credincioșilor dornici de însuflețire și luminare. — Astfel s'au oficiat servicii divine în sobor, s'au rostit conferințe și predici edificatoare, s'au dat concerte pentru popor și intelectuali, s'a dat pretutindeni concursul corului teologilor, unde a fost reclamat.

De doi ani studenții noștri s'au angajat la desăvârșirea unei minunate opere, la imprimarea bibliei pentru orbi. Direcțiunea institutului de orbi din localitate a inițiat cu concursul material al Societății ortodoxe naționale a femeilor române, filiala Cluj, această operă și a apelat și la sprijinul moral al instituției noastre. Fără nici o rezervă tinerii noștri s'au angajat de a contribui cu modestele lor puteri la desăvârșirea ei. Astfel de doi ani, mai multe ore în șir la zi, câte doi studenți teologi dictează tipografului orb textele biblice spre a fi imprimate. Lucrarea este aproape de sfârșit și meritul pregătirii acestei monumentale lucrări este și al tinerilor noștri.

Activitatea extrașcolară a studenților Academiei noastre, grupați în societatea academică „*Credința Ortodoxă*“ este pe larg evidențiată în *Almanahul* editat de comitetul societății din fericitul prilej al împlinirii de 75 de ani ai vârstei și 10 ani de arhipăstorie a P. S. Sale Episcopului nostru *Nicolae Ivan*.

Membrii corpului didactic privesc cu vie satisfacție la manifestațiunile religioase și culturale ale ucenicilor lor și se simțesc mândri de isprăvile binecuvântate ale acelora, cari cu însuflețire, supunere și dragoste le urmează îndrumările și învățăturile folositoare.

Prestigiul plăpândeii instituții de înaltă cultură teologică s'a înălțat în decursul celor câțiva ani de existență și prin activitatea profesorilor, cari la diferite ocazii s'au manifestat demn, fie direct în serviciul Academiei, fie indirect, în serviciul altor acțiuni folosite, de ordin cultural, bisericesc sau național. Deși legal legătura Academiei teologice cu Universitatea nu a fost consfințită încă, totuși conducerea Universității ține cont de ea, o invită la diferitele manifestații de afirmare academică, o ține în curent pe cale oficială de toate actele mai însemnate și o tratează cu multă sollicitudine și atenție binevoitoare.

Când s'a pus problema organizării învățământului superior teologic și tendința forurilor competente bisericești era, ca să se

deie Academiilor teologice importanța cuvenită, s'au ridicat proteste violente din partea unor domni profesori universitari din București. Intre alții cel mai nemulțumit părea Ven. Sa păr. Popescu-Mălăești, profesor la facultatea de teologie. A tipărit și o mică broșură, în care între altele combate cu toată energia existența Academiilor teologice, tăgăduindu-le chiar dreptul și puterea de a forma pe viitorii preoți. S'a răspuns definitiv la aceste păreri drastice ale păr. prof. Popescu-Mălăești prin aprobarea unanimă, decurând dată din partea Sf. Sinod, în ultima sa sesiune, 1930, proiectului de lege al învățământului teologic, pregătit de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae Bălan. Academiiile teologice după votarea acestei legi și aplicarea regulamentelor de organizare, vor fi considerate în viitor, ca școli superioare, asemănătoare în rang cu facultățile de teologie. Dar e interesant faptul că asemenea proteste nu s'au ridicat nicăiri, acolo, unde aceste Academii funcționează.

Ar fi fost foarte firesc, ca asemenea proteste să se fi produs cel puțin în Cluj, în acest centru universitar, unde există atâția profesori universitari cu renume, membri ai Academiei Române și ai altor instituții similare din străinătate. Or felul de manifestare, activitatea și prestigiul personal al reprezentanților Academiei teologice din Cluj, nu numai că n'a indispus pe marii savanți, ci a și grupat în jurul său cu multă simpatie și interes o serie dintre cei mai remarcabili profesori universitari și membri ai Academiei Române, ca de ex. pe foștii miniștrii Dr. Alex. Lapedatu și Dr. Ioan Lupaș, Gheorghe Bogdan-Duică și Dr. Silviu Dragomir, Dr. Onisifor Ghibu și alții.

Studiile repartizate pe 4 ani și organizate întocmai după sistemul întrebuițat la facultățile teologice, condiția impusă studenților de a prezenta certificatul examenului de bacalaureat la primire și calificația superioară a profesorilor (toți fiind doctori în teologie și în mare parte cu studii de specializare făcute pela Universitățile din Apus și lucrări de specialitate) situează în mod indiscutabil Academia teologică din Cluj în rândul școlilor superioare cu rang academic.

E adevărat că ne lipsește de-ocamdată edificiul corespunzător; dar părintească purtare de grijă și interesul viu al P. Sf. Episcop Nicolae Ivan a luat toate măsurile necesare, ca încurând să ne vedem realizat și acest scump deziderat. Precum în legătură cu adaptarea noului edificiu suntem îndreptățiți să sperăm că se vor

spori și complecta și celelalte mijloace de învățământ, ca bibliotecă, mobilierul și salele de preparații.

Am expus astfel sumar dezvoltarea ce a luat-o Academia noastră teologică și am dat o mică supraprivire despre activitatea ei înlăuntru și înafară de școală. Rezultatul la care ajungem, este, că această tânără instituție se găsește pe calea cea bună, prosperează din zi în zi și își îndeplinește misiunea binecuvântată în mod satisfăcător.

În ultima sesiune a Adunării Eparhiale din anul acesta s'a modificat vechiul regulament al Academiei, adaptându-se noii legi și statutului de organizare a bisericii. Schimbări esențiale cu privire la programa de studii și directivele inițiate în învățământul teologic nu s'au făcut. S'au făcut doar unele schimbări referitoare la partea administrativă a instituției. Decanatul s'a schimbat în *Rectorat*, Rectorul fiind totodată și conducătorul responsabil al Internatului teologic. S'au introdus apoi unele precizări necesare cu privire la aparatul administrativ al Academiei.

Toate schimbările făcute vor servi numai spre folosul și bunul mers al școlii. Deși regulamentul întocmit de Consiliul Eparhial și aprobat de Adunarea Eparhială, prezintă deplina garanță că satisface toate exigențele Academiei, totuși el are numai caracter provizor, până ce Sf. Sinod va impune spre aplicare regulamentul unitar pentru toate Academiiile teologice.

Cu finea anului școlar 1929/30 se încheie un frumos ciclu de 6 ani de străduințe și muncă spirituală, depuse pe altarul Bisericii și al Neamului. Dacă roadele acestor străduințe, ale acestei munci spirituale au fost de folos și au găsit aprecierea meritată se datorește îndeosebi faptului, că organele noastre de conducere, Ven. Consiliu Eparhial în frunte cu prea iubitul nostru Intemeietor și Ctitor, P. S. Sa Episcopul *Nicolae Ivan*, ne-au dat tot sprijinul reclamat de împrejurări, pentru care ne simțim plăcut îndemnați ale aduce și pe această cale expresia sincerelor noastre sentimente de mulțumire și recunoștință.

În cele următoare se vor prezenta unele amănunte referitoare la ființarea și dezvoltarea Academiei.

I. V.

DATE ȘCOLARE

Conducerea Academiei.

1924—1925: Director al Inst. teologic: asesor cons. *Andrei Ludu*.

1925—1926: Decan al Academiei: *Dr. Andrei Buzdug*.

1926—1927, sem. I: Decan: *Dr. Ioan Pașca*.

„ II: Decan: *Dr. Orest Bucevschi*.

1927—1930: Decan: *Dr. Ioan Vască*.

Bibliotecar. Din 1927—1930: *Dr. Gheorghe Stănescu*.

Secretari au fost: licenț. teologi: *Aurel Gliga* și *Valeriu Mateiu*.

Corpul profesoral:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dr. Orest Bucevschi, profesor titular definitiv. Diploma de Doctor dela Facultatea de teologie din Cernăuți. Certificat de absolvire dela Facultatea de filozofie și litere Cernăuți. Studii speciale teologice la Universitatea din Breslau. — Catedra de *teologie dogmatică*.

Dr. Andrei Buzdug, profesor titular definitiv. Doctoratul în teologie din Cernăuți. Capacitatea pentru profesor de teologie la Universitatea din Cluj. Distins cu brâu roșu. — Catedra de *teologie practică*.

Dr. Galaction Liviu Muntean, profesor titular definitiv. Diploma de Doctor în teologie dela Facultatea de teologie din Cernăuți. Distins cu brâu roșu. — Catedra pentru *studiile biblice*.

Dr. Ioan Pașca, profesor titular definitiv. Doctor în teologie dela Universitatea din Innsbruck. Decorat cu Ordinul Coroana României în grad de ofițer și distins cu brâu roșu. — Catedra de *teologie morală*.

Dr. Vasile Petrașcu, titular provizor. Academia teologică Sibiu. Academia comercială Budapesta. Conservatorul de muzică Cluj. Doctoratul în drept la Universitatea din Cluj. — Catedra de *tipic și cântări bisericești*.

- Dr. Vasile Sava**, profesor suplinitor. Consilier Eparhial. Doctor în drept dela Universitatea din Cluj. Absolvent și diplomat al Institutului teologic „Andrei Șaguna“ din Sibiu. Decorat cu Răsplata muncii pentru Biserică cl. I. și Crucea comemorativă a războiului român. — Ore suplimentare de *drept bisericesc*.
- Dr. Gheorghe Stănescu**, profesor titular definitiv. Diploma de Doctor în teologie Cernăuți. Studii speciale la Universitatea din Viena. — Catedra de *istorie bisericească*.
- Dr. Ioan Vască**, profesor titular definitiv. Diploma de Doctor în teologie, Cernăuți. Studii de specializare la Universitatea din Oxford. Distins cu brâu roșu și rangul de arhidiacon. — Catedra de *teologie fundamentală și studii pedagogice*.
- Dr. Dominic Stanca**, Director de spital. Doctor al Facultății de medicină din Cluj. Decorat: 1. Coroana României în grad de Comandor. 2. Coroana României în grad de ofițer. 3. Meritul Sanitar cl. I. (6 decorații străine din timpul războiului). — *Igienă*.
- DI Ioan Oțoiu**, profesor titular definitiv la Academia de Agricultură. Absolvent și diplomat al Institutului teologic „Andrei Șaguna“ din Sibiu. Diplomă de inginer agronom la Academia de înalte studii agronomice din Cluj. Decorat cu Coroana României în gradul de cavaler și Coroana României în gradul de ofițer. — *Economie*.

Activitatea științifică și literară a profesorilor.

1. Prof. **Dr. O. Bucevski**: Conferințe: „*Problema sectelor religioase la noi*“, la Universitatea din Cluj, în cadrul conferințelor aranjate de Societatea femeilor ortodoxe. — „*Psihologia sectelor*“, la Universitatea Populară „Nicolae Iorga“ Vălenii-de-Munte. — „*Ortodoxia și Apusul*“, la Universitatea din Cluj, în cadrul conferințelor aranjate de Societatea femeilor ortodoxe. — Articole în reviste: „*Bibliotecile parohiale*“, „*Instituția nașilor la sf. Botez*“, „*Biserica adevărată*“, „*Problema misionară*“, „*Sf. Scriptură și sectele*“, „*Preoții și sectele*“, „*Combaterea sectelor*“, „*Conversația în misionarism*“, „*A doua venire a lui Hristos*“, O serie de articole despre Acțiunea „*Studenților Biblici*“ ș. a.

2. Prof. Dr. A. Buzdug: Conferințe: „*Rolul și importanța meseriilor*“. — „*Adevăratul drum*“ (tipărit în broșură). — „*Despre țara și neamul nostru*“. — „*Împotriva alcoolului*“. — Articole în reviste: „*Iisus Hristos și păstorii de suflete*“. — „*Păstorii sufletești*“. — „*Rolul predicei*“. — „*Predica de azi și noi*“, etc. etc.

3. Prof. Dr. G. Muntean: La diferite reviste din țară a publicat: „*Viața lui Iisus din punct de vedere istoric*“. — „*Învierea Mântuitorului*“, paralelă între referatele evanghelice. — „*Caritatea și importanța ei pentru păstoria sufletească*“. — „*Autenticitatea documentelor revelației divine*“. — „*Ierusalimul*“, studiu istoric. — „*Ziua nașterii Mântuitorului*“, studiu istoric. — „*Minunile Mântuitorului*“, studiu exegetic tipărit în parte. — „*Parabolele Mântuitorului*“, studiu exegetic tipărit în parte. — „*Critica Pentateuhului*“. — „*30 de meditații privitoare la datorințele preotului*“. — *Diferite articole ocazionale*. — Studiul „*Probleme Biblice actuale*“ partea I.: „*Istoria Creației în lumina cercetărilor științifice*.“

4. Prof. Dr. I. Pașca: Conferințe: „*Lupta împotriva relelor sociale*“, conferință ținută la Universitate. — „*Chestiunea fcmenină*“, conferință ținută la Universitate. — Articole: „*Chestiunea reunirii Bisericii*“. — „*Învățământul religios*“. — „*Manualele pentru învățământul religios secundar*“. — „*Presa și Iisus Hristos*“. — „*Lupta împotriva imoralității*“, etc.

5. Dr. Vasile Petrașcu, profesor de tipic și cant bisericesc: Articole diferite publicate prin reviste. — Compoziții muzicale bisericești, pentru cor: Pentru două voci egale: 1. *Cântece religioase* (în stil popular). Pentru cor bărbătesc: 2. *Cuvine-se cu adevărat*. (Axion.) 3. *Răspunsuri corale la Te Deum*. 4. I. *Pe stăpânul...* II. *Împăratul cerurilor...* III. *Vrednic este*. 5. I. *Lăudăți pe Domnul*. (Priceasnă.) II. *Axionul*. (Varianta II-a.) 6. I. *Al Domnului este*. (Priceasnă.) II. *Bine ești cuvântat...* III. *Încunjuzați popoarelor...* IV. *Luminează-te Ierusalime...* — Organizatorul și primul președinte și diriginte al Corului Episcopiei din Cluj; instructorul și conducătorul corului Academiei teologice.

6. Prof. Dr. Gh. Stănescu: Diferite articole în reviste române și germane: „*Das Concil von Nicea*“. — „*Das Reformationsfest*“. — „*Istoria omenirii după Biblie*“. — „*Iisus Hristos*“, punctul de gravitație al istoriei omenirii. — „*Ieslea vorbitoare*“. — „*Răspuns uniților*“, etc. etc.

7. Prof. Dr. Ioan Vască: *Predici*, 4 tomuri, în colaborare cu Dr. I. Tarnavski și O. Sorocean, (Cernăuți, 1923, 1925, 1928, 1930). — „*De ce suferă Europa creștină*“, Cluj, 1927. — „*Biserica și Unirea*“, Cluj, 1929. — Tălcuirea unor pericope din Sf. Evangheli, în formă de predici, publicate în „*Renașterea*“, Cluj, Nr. 1—24, anul 1928. — Diferite articole publicate prin reviste. — Conferințe ținute: „*Educația vremii*“, în cadrul conferințelor societății ortodoxe naționale a femeilor române, filiala Cluj, 1928; „*Lăsați copiii să vină la mine*“, Alba-Iulia, și „*Ultimul Ierarh al Bucovinei și Dalmației, Vladimir de Repta*“, Cluj, 1930. — „*Religia creștină, temelia fericirii pe pământ*“, Huedin, Luduș, 1929. — „*Credința mântuitoare*“, Valea-Drăganului, 1929. — Contribuții la diferite ocazii, cu predici și cuvântări în propaganda misionară.

Sedințele Consiliului profesoral.

Anual s'a ținut, conform Regulamentului, în fiecare lună câte o ședință a Consiliului profesoral, în împrejurări neprevăzute s'a ținut și câte o ședință extraordinară, pentru rezolvirea unor chestiuni urgente. Toate hotărârile mai importante au fost comunicate Consiliului Eparhial spre aprobare.

Sărbări ocazionale.

La 6 Decembrie 1924, inaugurarea solemnă a Institutului teologic, cu serviciu divin, cuvântări și coruri.

La 16 Octombrie 1927, inaugurarea Decanatului prof. Dr. I. Vască, în sala IV a Universității, precedată de un serviciu divin, parastas pentru M. Sa Regele Ferdinand I, cu predică festivă, conferință, coruri, urmând cuvântările P. Sf. Sale Episcopul Nicolae Ivan și Rectorul Universității Gh. Bogdan-Duică, și solemnitatea definitivării profesorilor. — Sărbări s'au mai făcut cu ocazia începerii și încheierii fiecărui an școlar.

Academia teologică în propagandă misionară.

Instituția noastră — profesori și studenți — a dezvoltat o intensă activitate extrașcolară. S'au făcut nenumărate descinderi prin parohiile Eparhiei din sate și orașe, cu o frumoasă programă religioasă culturală. Așa de obicei se inaugura sărbarea cu oficierea în sobor a sf. Liturghii, corul teologilor dând răspunsurile, ar un profesor rostind predica festivă. După masă, șezătoare pentru popor,

cu cuvânt introductiv, conferință, cântări religioase, populare și naționale. Seara concert pentru intelectuali. Asemenea descinderi s'au făcut în : *Someșeni, Cojocna, Cara, Someșul-rece, Apahida, Bonțida, Uioara, Aghireș, Mihai Viteazul, Câmpeni, Valea-Drăganului, Hue-din, Luduș, Mociu, Războieni* ș. a.

Corul Academiei și concursul profesorilor nu a lipsit delă nici o manifestare mai importantă religioasă-culturală din cuprinsul Eparhiei. Pretutindeni s'au remarcat prestațiunile alese și ținuta demnă a reprezentanților Academiei, sporind astfel considerabil prestigiul și bunul nume al instituției.

Biblioteca Academiei.

Biblioteca Academiei a luat ființă în 7 Noemvrie 1924, când Onor. Minister al Cultelor și Artelor, a binevoit să doneze 110 opuri în 123 volume. La finea anului școlar academic 1924/25, Biblioteca numără 128 opuri în 141 volume.

În cursul anului școlar academic 1925/26 numărul cărților a sporit cu 112 opuri, în 121 volume.

Au dăruit cărți în cursul acestui an școlar :

Inginer Ittu	2 volume.
Ministerul Cultelor și Artelor	2 „
Ministerul Instrucțiunii	1 „
Prof. Dr. O. Bucevschi — Cluj	2 „
Prof. Dr. I. Pașca — Cluj	11 „

În anul 1926/27, cu 373 opuri, în 416 volume.

Frații Roșescu — Cluj, au donat Biblioteca decedatului lor părinte, Iuliu Roșescu, fost protopop al Clujului, compusă din 245 volume, în valoare de 60.000 Lei.

Au mai dăruit :

Prof. Dr. V. Petrașcu — Cluj	2 volume.
Prof. univ. Const. Clem. Popovici — Cernăuți	2 „
Protopop N. Vasîu — Cluj	2 „
Ministerul Sănătății Publice	1 „
Prof. univ. Dr. R. Căndea — Cernăuți	2 „
Prof. Dr. I. Vască — Cluj	1 „
Prof. Dr. I. Pașca — Cluj	1 „
Academia Teologică — Sibiu	1 „
Ministerul Cultelor și Artelor	4 „
Academia Română	26 „
Universitatea Cluj	1 „

In anu 1927/28, cu: 94 opuri, în 110 volume.

Au dăruit:

Dr. M. Popovici — Arad	1	volum.
Ministerul Cultelor și Artelor	3	”
Academia Română	15	”
Prof. Alex. Lapedatu — Cluj	1	”

In anul 1928/29, cu: 79 opuri, în 81 volume.

Au dăruit:

Academia Română	65	volum.
Prof. Dr. I. Vască — Cluj	1	”

In anul 1929/30, cu: 64 opuri, în 65 volume.

Au dăruit:

Academia Română	20	volum.
Seminarul Ven. Costache — Iași	42	”
Prof. univ. Dr. S. Dragomir — Cluj	2	”
Arhiepiscopia Iașilor	1	”
Prof. univ. Dr. I. Lupaș — Cluj	1	”

Totalul cărților se ridică de prezent la 851 opuri în 935 volume.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Internatul teologic.

Funcționarii Internatului.

1924/25.

Director: Consilier eparhial *Adrei Ludu*.

Spiritual: Profesor *Dr. Ioan Pașca*.

Administrator: Preot *Andrei Milea*.

Pedagogi: Abs. *Gheorghe Onițiu*; Abs. teol. *Cornel Vlaicu*.

1925/26.

Director: *A. Ludu*.

Spiritual: Preot *Ioan Berghian*, dela 1 II. 1926 *Dr. I. Pașca*.

Administrator: Preot *Ioan Berghian*, dela 1 II. 1926 Preot *Dumitru Coșeriu*.

Pedagogi: Abs. *Augustin Pop*; *Victor Susa*, dela 15 XI. 1925 *Cornel Vlaicu*.

1926/27.

Director: *A. Ludu*, dela 31/XII 1926 *Dr. I. Pașca*.

Spiritual: Ierom. *Iustin Cristea*.

Administrator: *D. Coșeriu*, dela 1/XII 1926 subst. prov. prin *I. Cristea*, dela 1/VI 1927 Abs. *Augustin Dragomir*.

Pedagogi: *A. Dragomir*; *Ioan Crăciunel*.

1927/28.

Director: *Dr. I. Pașca.*Spiritual: *Dr. G. Muntean.*Administrator: *A. Dragomir.*Pedagogi: *Valer Matei; Aurel Gliga.*

1928/29.

Director: *Dr. I. Pașca.*Spiritual: *Ion Goron.*Administrator: *Ioan Lazar.*Pedagogi: *Teodor Rusu; Leon Sava, dela 1/I 1929 A. Gliga.*

1929/30.

Director: *Dr. I. Pașca, dela 1/VI 1930 I. Goron.*Spiritual: *I. Goron.*Administrator: *Valer Dragota.*Pedagogi: *Aurel Miclea; Iacob Bratu.*

Contribuția Statului.

Statul român a contribuit la susținerea Academiei:

Lei 1,000.000 la cumpărarea casei din Str. Avram Iancu.

Lei 300.000 la procurarea mobilierului.

A mai acordat:

In anul 1924: Lei 86.400 pentru alimentația studenților.

„ 30.000 „ trebuințele materiale.

In anul 1925: „ 425.700 „ alimentație.

„ 90.000 „ materiale.

In anul 1926: „ 346.650 „ alimentație.

„ 90.000 „ materiale.

In anul 1927: „ 465.850 „ alimentație.

„ 110.000 „ materiale.

In anii 1928, 1929, 1930 sumele din anul 1927, cu diferența de 5000 Lei în minus pentru anul 1930.

A mai acordat sub titlul de burse la diferite date suma totală de Lei 132.000, iar pentru bibliotecă suma de Lei 10.000.

Consiliul mitropolitan ort. rom. din Sibiu, a acordat în anul 1929 burse de Lei 30.000.

Donațiuni.

Dela înființare și până azi s'au primit următoarele:

P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan . . .	Lei 10.000.—
Fabrica de chibrituri	„ 1.120.—
Prefectura Poliției Cluj	„ 1.700.—
Liceul de fete „Reg. Maria“ Cluj . . .	„ 1.500.—
R. M. S. Cluj	„ 200.—
„Vatra“ inst. de credit Cluj	„ 2.000.—
„Albina“ inst. de credit Cluj	„ 5.000.—
„Marmorosch u. Blanck“ Cluj	„ 1.000.—
P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan	„ 4.500.—
P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan	„ 4.500.—
P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan (bursă) „	1.000.—
C. F. R. — Cluj	„ 2.067.—
Dr. Ilea Cluj	„ 1.285.—
Prefectura Județului Cluj	„ 160.—
Fabrica de tutun Cluj	„ 3.340.—
Rectoratul Universității Cluj	„ 560.—
Banca Națională Cluj	„ 2.000.—
Corpul VI Armată Cluj	„ 253.—
Dr. Pavel Halász (pt. bibliotecă)	„ 635.40
Biserica ort. rom. Brădești (pt. bibliotecă) „	500.—

Total . Lei 43.320.40

S t u d e n ț i i .

In majoritate au fost interni. (Anual 60—68.) 5—10 studenți anual dintre cei mai buni au beneficiat de burse sub forma de întreținere gratuită sau de donații în bani. Așa au fost bursieri:

1924/25.

Câte 1000 Lei:

Jurca Stefan	Butelanc Radu
Dobra Traian	Delu Ioan
Flămând Adrian	Ciuruș Teodor
Rusu Teodor	

Câte 2000 Lei:

Giurgiu Viorel	Ciuruş T. (II.)
Greco Mihail	Dumitrescu Constantin

Câte 1000 Lei dela Prea Sfinţia Sa Episcopul *Nicolae Ivan*:
 Stan Gheorghe (III.) Nan Dumitru (I.)

1925/26.

2000 Lei dela P. S. Sa Episcopul *Nicolae Invan*:
 Palade Coriolan.

1926/27.

Câte 2000 Lei:

Iacob V.	Palade Coriolan	Lazar Teodor
----------	-----------------	--------------

2000 Lei dela P. S. Sa Episcopul *Nicolae Ivan*:
 Ioan Bunea

1927/28.

Câte 3000 Lei dela Prea Sfinţia Sa Episcopul *Nicolae Ivan*:
 Rusu Teodor Belean Grigorie

Au contribuit apoi la sprijinirea unor studenţi săraci, d-nii prof. Dr. I. Paşca, Dr. A. Buzdug şi Dr. G. Stănescu cu câte 3000 Lei; iar prof. Dr. G. Muntean şi Dr. Orest Bucevschi cu câte 1500 Lei.

1928/29.

30.000 Lei dela Ven. Cons. Eparhial cari s'au repartizat pe stud.:

Bucur Atanasie	Oţoiu Victor
Buiu Ioan	Dragota Valer
Deac Victor	Gog Dionisie
Feier Zaharie	Todea Iuliu
Bunea Ioan	Jurca Ştefan
Mureşan Flore	Sava Leon

Prefectura Judeţului Cluj prin dl prefect *Dr. P. Dan* a donat 10.000 Lei pentru ajutorarea a zece studenţi din judeţ.

Cu asentimentul studenţilor şi aprobarea Cons. prof. suma a fost destinată pentru creiarea unui fond de excursii.

1929/30.

6000 Lei dela P. S. Sa Episcopul *Nicolae Ivan*:
 Pop Ioan Deac Victor Puia Nicolae

Din fonduri speciale a primit 2500 Lei:

Ioan Buiu

P. S. Sa Episcopul *Nicolae* și Cons. Eparhial au mai contribuit cu suma de câte 2750 Lei la participarea studenților noștri la Congresul studențimii Micei Antante la Praga.

Absolvenții Institutului teologic.

Anul școlar 1924/25.

1 Emil Bodea	10 Ioan M. Popescu
2 Octavian Chirilă	11 Alexandru Perhaița
3 Teodor Ciuruș	12 Teodor Perhaiță
4 Marin Gh. Coșeran	13 Ioan Roșca
5 Laurențiu David	14 Stoian Rusu
6 Augustin Dragomir	15 Dumitru Sângeorgean
7 Ioan Giurgiu	16 Victor Susa
8 Pompeiu Oniga	17 Gheorghe Stan
9 Ioan Popescu	18 Virgil Seulean

Anul școlar 1925/26.

1 Radu Butelanc	7 Silviu Jina
2 Teodor Ciuruș	8 Alexandru Oltean
3 Ioan Delu	9 Gavril Sacerdoțean
4 Iustin Deicu	10 Leonte Șerban
5 Constantin Dumitrescu	11 Axente Tomuș
6 Mihail Grecu	12 Mircea Tomuș

Anul școlar 1926/27.

1 Sebastian Ciapa	4 Ioan David
2 Vasile Cosma	5 Valerian Simiganovschi
3 Nicolae Cristea	6 Nicolae Șerban

Absolvenții Academiei teologice.

Anul școlar 1927/28.

1 Anca Traian	4 Dab Pavel
2 Banciu Traian	5 Dobra Traian
3 Bulz Sofroniu	6 Gligor Gheorghe

7	Jurca Ștefan	15	Rusu Teodor
8	Lazar Ioan	16	Sava Leon
9	Giurgiu Viorel	17	Todea Diodor
10	Gavra Nicolae	18	Adrian Flămând
11	Pop Valentin	19	Mircea Fodorean
12	Radu Nicolae	20	Gheorghe Miulescu
13	Roman Emil	21	Dumitru Nanu
14	Roșescu Vasile	22	Octavian Nicola

Anul școlar 1928/29.

1	Nichita Avram	10	Emil Sămărghișan
2	Iacob Bratu	11	Coriolan Palade
3	Romul Ciocan	12	Gavril Petrușiu
4	Valer Dragota	13	Constantin Popeanăș
5	Iuliu Todea	14	Gheorghe Giurgiu
6	Izidor Todoran	15	Emil Mureșan
7	Valeriu Fodorean	16	Vasile Pașca
8	Dionisie Gog	17	Constantin Pătuleanu
9	Aurel Miclea	18	Alexandru Roman

Licențiați ai Academiei teologice.

1	Sofroniu Bulz	3	Izidor Todoran
2	Nicolae Gavra	4	Iacob Bratu

Studentii Institutului teologic.

Anul școlar 1924/25.

CURSUL I.

1	Traian Anca	10	Pavel Dab
2	Ioan Balotă	11	Traian Dobra
3	Traian Banciu	12	Andrei Dițiu
4	Ștefan Bărbos	13	Adrian Flămând
5	Laurențiu Bucur	14	Mircea Fodorean
6	Sofroniu Bulz	15	Nicolae Gavra
7	Dimitrie N. Braharu	16	Viorel Giurgiu
8	Vasile Cosma	17	Gheorghe Gligor
9	Nicolae Cristea	18	Ștefan Jurca

19	Ioan Lazar	27	Emil Roman
20	Vasile Mehedincu	28	Teodor Rusu
21	Gheorghe Miulescu	29	Vasile Roşescu
22	Dumitru Nanu	30	Leon Sava
23	Gheorghe Nariţă	31	Nicolae Şerban
24	Octavian Nicola	32	Simiganovschi Valerian
25	Valentinian Pop	33	Ioan Teodor
26	Nicolae Radu		

CURSUL II.

1	Miron Avrămuţ	9	Gavril Hodiş
2	Radu Butelanc	10	Silviu Jina
3	Sebastian Ciapa	11	Alexandru Oltean
4	Teodor Ciuruş	12	Gavril Sacerdoţeanu
5	Iustin Deică	13	Leonte I. Şerban
6	Ioan Delu	14	Axente Tomuş
7	Costantin Dumitrescu	15	Mircea Tomuş
8	Mihail Grecu		

CURSUL III.

1	Emil Bodea	9	Ioan Popescu
2	Octavian Chirilă	10	Ioan M. Popescu
3	Teodor Ciuruş	11	Alexandru Perhaiţa
4	Miron Gh. Coşereanu	12	Teodor Perhaiţa
5	Laurenţiu David	13	Stoian Rusu
6	Augustin Dragomir	14	Dumitru Sângeorgean
7	Ioan Gurgui	15	Gheorghe Stan
8	Pompei Oniga	16	Virgil Şeulean

Studentii Institutului şi Academiei teologice.

Anul şcolar 1925/26.

CURSUL I.

1	Laurenţiu Almaşiu	9	Valer Fodorean
2	Nichita Avram	10	Dionisie Gog
3	Gheorghe Batariuc	11	Gheorghe Giurgiu
4	Iacob Bratu	12	Nicolae Haneş
5	Romul Ciocan	13	Vasile Herdea
6	Ioan Cionca	14	Bucur Lupescu
7	Ioan David	15	Aurel Micle
8	Valer Dragota	16	Coriolan Palade

17 Vasile Pașca	23 Gheorghe Silaghi
18 Ioan Popa	24 Virgil Suci
19 Constantin Popeanăș	25 Iuliu Todea
20 Gavril Petruțiu	26 Patriciu Tufescu
21 Iuliu Răduleț	27 Ioan Velțan
22 Alexandru Roman	

CURSUL II.

1 Traian Anca	15 Stefan Jurca
2 Traian Banciu	16 Ioan Lazar
3 Ioan Balota	17 Gheorghe Miulescu
4 Laurențiu Bucur	18 Dumitru Nanu
5 Sofroniu Bulz	19 Octavian Nicola
6 Vasile Cosma	20 Valentin Pop
7 Nicolae Cristea	21 Nicolae Radu
8 Pavel Dab	22 Emil Roman
9 Traian Dobra	23 Vasile Roșescu
10 Adrian Flămând	24 Teodor Rusu
11 Mircea Fodorean	25 Leon Sava
12 Nicolae Gavra	26 Nicolae Șerban
13 Viorel Giurgiu	27 Diodor Todea
14 Gheorghe Gligor	28 Ioan Todor

CURSUL III.

1 Miron Avrămuț	10 Gavril Hodiș
2 Radu Butelanc	11 Silviu Jina
3 Sebastian Ciapa	12 Alexandru Oltean
4 Teodor Ciuruș	13 Gavril Sacerdoțeanu
5 Iustin Deică	14 Valerian Simiganovschi
6 Ioan Delu	15 Leonte Șerban
7 Andreiu Dițiu	16 Axente Tomuș
8 Constantin Dumitrescu	17 Mircea Tomuș
9 Mihail Grecu	

Anul școlar 1926/27.

CURSUL I.

1 Nicolae Adam	6 Victor Iacob
2 Gheorghe Albu	7 Augustin Juga
3 Ioan Andrei	8 Teodor Lazar
4 Ioan Bunea	9 Emil Mureșan
5 Nicolae Cosma	10 Flore Mureșanu

11	Victor Oțoiu	13	Virgil Pașca
12	Ieronim Runcan	14	Poramon Tarniță

CURSUL II.

1	Nichita Avram	10	Coriolan Polade
2	Iacob Bratu	11	Vasile Pașca
3	Romul Ciocan	12	Gavril Petruțiu
4	Ioan David	13	Constantin Popeanăș
5	Valer Drogota	14	Alexandru Roman
6	Valer Fodorean	15	Emil Sămărghișan
7	Gheorghe Giurgiu	16	Iuliu Todea
8	Donisie Gog	17	Izidor Todoran
9	Aurel Miclea	18	Ioan Velțan

CURSUL III.

1	Traian Anca	16	Ioan Lazar
2	Traian Banciu	17	Gheorghe Miulescu
3	Sofroniu Bulz	18	Dumitru Nanu
4	Sebastian Ciapa	19	Octavian Nicola
5	Vasile Cozma	20	Valentin Pop
6	Nicolae Cristea	21	Nicolae Radu
7	Pavel Dab	22	Emil Roman
8	Andrei Dițiu	23	Vasile Roșescu
9	Traian Dobra	24	Teodor Rusu
10	Adrian Flămând	25	Gavril Sacerdoțeanu
11	Mircea Fodorean	26	Leon Sava
12	Nicolae Gavra	27	Valerian Simiganovschi
13	Viorel Giurgiu	28	Nicolae Șerban
14	Gheorghe Gligor	29	Diodor Todea
15	Stefan Jurca	30	Ioan Todor

Studentii Academiei teologice.

Anul școlar 1927/28.

CURSUL I.

1	Viorel Bodea	5	Miron Ciocaș
2	Atanasie Bucur	6	Vasile Deac
3	Ioan I. Buiu	7	Victor Deac
4	Liviu Buzdug	8	Valeriu Fărcașiu

9 Vasile Fășcu	19 Iacob Panga
10 Zaharie Feier	20 Cornel Rațiu
11 Dimitrie Fortună	21 Caius Sevicu
12 Nicolae Gherman	22 Laurean Someșan
13 Arsenie Golumba	23 Ieremia Șanta
14 Alexandru Grozuța	24 Atanasie Șerban
15 Teodor Handra	25 Emil Șerban
16 Florian Lazea	26 Gheorghe Todea
17 Liviu Muntean	27 Emil Trifa
18 Ioan Oltean	28 Vincențiu Vescan

CURSUL II.

1 Gheorghe Albu	9 Emil Mureșan
2 Ioan Andrei	10 Flore Mureșanu
3 Grigorie Belean	11 Victor Oțoiu
4 Ioan Bunea	12 Virgil Pașca
5 Nicolae Cosma	13 Iuliu Răduleț
6 Vasile Herdea	14 Costantin Rudnean
7 Teodor Lazar	15 Ieranim Runcan
8 Mihail Leicu	16 Paramon Tarniță

CURSUL III.

1 Nichita Avram	10 Aurel Miclea
2 Iacob Bratu	11 Coriolan Palade
3 Romul Ciocan	12 Vasile Pașca
4 Ioan David	13 Gavril Petruțiu
5 Valer Dragota	14 Constantin Popeanăș
6 Valer Fodorean	15 Alexandru Roman
7 Athanasie Gânju	16 Emil Sămărghițan
8 Gheorghe Giurgiu	17 Iuliu Todea
9 Dionisie Gog	18 Izidor Todoran

CURSUL IV.

1 Traian Anca	9 Nicolae Gavra
2 Traian Banciu	10 Viorel Giurgiu
3 Sofroniu Bulz	11 Gheorghe Gligor
4 Andreiu Dițiu	12 Stefan Giurgiu
5 Pavel Dab	13 Ioan Lazar
6 Traian Dobra	14 Octavian Lipovan
7 Adrian Flămând	15 Gheorghe Miulescu
8 Mircea Fodorean	16 Dumitru Nanu

17	Octavian Nicola	22	Teodor Rusu
18	Valentin Pop	23	Leon Sava
19	Nicolae Radu	24	Diodor Todea
20	Emil Roman	25	Ioan Todor
21	Vasile Roşescu		

Anul şcolar 1928/29.

CURSUL I.

1	Ioachim Apahidean	23	Ernest Ionescu
2	Ioan Arcaşu	24	Vasile Mateiu
3	Carol Bărdăşan	25	Andrei Miclea
4	Dumitru Biji	26	Cornel Moldovan
5	Traian Bompa	27	Constantin Moldovan
6	Teodor Bucur	28	Ioan Muntean
7	Vasile Buga	29	Grigorie Mureşan
8	Gavril Câmpean	30	Aurel Nicoară
9	Constantin Ciora	31	Nicolae Oniţiu
10	Ioan Chiorean	32	Ioan Pop
11	Ioan Clonţa	33	Nicolae Puia
12	Ioan Constantinescu	34	Vasile Puica
13	Rudolf Coteţiu	35	Dumitru Rusu
14	Gavril Covrig	36	Gheorghe Sava
15	Simion Curea	37	Alexandru Şendrea
16	Ioan Danciu	38	Pavel Şendrea
17	Teodor Drăgoiu	39	Valer Todea
18	Aurel Filip	40	Laurean Todoran
19	Ioan Filip	41	Valeriu Vârvaş
20	Eugen Grobeiu	42	Gheorghe Veliciu
21	Laurenţiu Groza	43	Traian Vintilă
22	Ioan Hânsa		

CURSUL II.

1	Gheorghe Albu	9	Victor Deac
2	Viorel Bodea	10	Constantin Dumitrescu
3	Athanasie Bucur	11	Valeriu Farcaşiu
4	Anghel Bucerzan	12	Vasile Fâşcu
5	Ioan I. Buiu	13	Zaharie Feier
6	Liviu Buzdug	14	Dimitrie Fortună
7	Miron Ciocaş	15	Arsenie Golumba
8	Vasile Deac	16	Alexandru Grozuţa

17	Victor Iacob	24	Ieremie Șanta
18	Florian Lazea	25	Athanasie Șerban
19	Liviu Muntean	26	Emil Șerban
20	Ioan Oltean	27	Gheorghe Todea
21	Iacob Panga	28	Grigorie Trâmbițaș
22	Cornel Rațiu	29	Emil Trifa
23	Caius Seviciu	30	Vincentiu Vescan

CURSUL III.

1	Ioan Andreiu	9	Flore Mureșanu
2	Grigorie Belean	10	Victor Oțoiu
3	Ioan Bunea	11	Virgil Pașca
4	Nicolae Cozma	12	Iuliu Răduleț
5	Vasile Herdea	13	Constantin Rudnean
6	Teodor Lazar	14	Ieronim Runcan
7	Mihail Leicu	15	Sever Stănilă
8	Emil Mureșan	16	Paramon Tarniță

CURSUL IV.

1	Nichita Avram	10	Constantin Pătulean
2	Iacob Bratu	11	Coriolan Palade
3	Romul Ciocan	12	Vasile Pașca
4	Valer Drogota	13	Gavril Petrușiu
5	Valer Fodorean	14	Constantin Popeanăș
6	Gheorghe Giurgiu	15	Alexandru Roman
7	Dionisie Gog	16	Emil Sămărghițan
8	Aurel Marta	17	Iuliu Todea
9	Aurel Miclea	18	Izidor Todoran

Anul școlar 1929/30.

CURSUL I.

1	Ilie Brad	10	Corneliu Gog
2	Dr. Manase Cherebețiu	11	Dănilă Ivan
3	Dumitru Ciurea	12	David Lazar
4	Simion Coman	13	Vasile Leaua
5	Valeriu Dordea	14	Augustin Longin
6	Vasile Fărcașiu	15	Vasile Loga
7	Augustin Faur	16	Ion Micu
8	Mihail Franc	17	George Munteanu
9	Corneliu Gherman	18	Gheorghe Narița

19 Aurel Nicoară	25 Gavril Relea
20 Romul Paul	26 Sever Suci
21 Gavril Petruțiu	27 Ioan Zăgreanu
22 Ioan Puia	28 Emilia Dragomir
23 Ioan Ramba	29 Eleonora Purșa
24 Augustin Ranca	

CURSUL II.

1 Gheorghe Albu	23 Ioan Hânsa
2 Virgil Antonescu	24 Vasile Mateiu
3 Ioachim Apahidean	25 Andrei Miclea
4 Carol Bărdășan	26 Constantin Moldovan
5 Dumitru Biji	27 Cornel Moldovan
6 Traian Bompa	28 Nicolae Onițiu
7 Teodor Bucur	29 Nicolae Patache
8 Ioan Bunea	30 Ioan Pop
9 Gavril Câmpean	31 Petre Pop
10 Ioan Chiorean	32 Nicolae Puia
11 Constantin Ciora	33 Vasile Puica
12 Ioan Clonța	34 Dumitru Rusu
13 Rudolf Cotețiu	35 Gheorghe Sava
14 Gavril Covrig	36 Alexandru Șendrea
15 Simion Curea	37 Pavel Șendrea
16 Ioan Danciu	38 Valeriu Todea
17 Teodor Drăgoiu	39 Laurian Todoran
18 Aurel Filip	40 Grigore Trâmbițaș
19 Dumitru Fortună	41 Valeriu Vârvaș
20 Eugen Grobeiu	42 Traian Vinilă
21 Laurențiu Groza	43 Gheorghe Veliciu
22 Alexandru Grozuța	

CURSUL III.

1 Viorel Bodea	9 Vasile Fâșcu
2 Athanasie Bucur	10 Zaharie Feier
3 Ioan I. Buiu	11 Arsenie Golumba
4 Liviu Buzdug	12 Victor Iacob
5 Miron Ciocaș	13 Ioan Lazar
6 Vasile Deac	14 Florian Lazea
7 Victor Deac	15 Liviu Muntean
8 Valer Farcașiu	16 Ioan Oltean

17	Iacob Panga	23	Atanasie Șerban
18	Virgil Pașca	24	Emil Șerban
19	Iuliu Răduleț	25	Ioan Șuteu
20	Cornel Rațiu	26	Gheorghe Todea
21	Ieremie Șanta	27	Emil Trifa
22	Caius Seviciu	28	Vincentiu Vescan

CURSUL IV.

1	Ioan Andrei	7	Mihail Leicu
2	George Belean	8	Flore Mureșanu
3	Ioan Bunea	9	Simeon Nossa
4	Nicolae Cosma	10	Victor Oțoiu
5	Vasile Herdea	11	Constantin Rudnean
6	Teodor Lazar	12	Sever Stănilă

Viața internă a studenților.

Atât în sinul Academiei, cât și în Internatul teologic, viața studenților a decurs în mod normal. Ordinea a fost respectată și conduita a fost peste tot mulțumitoare. Cazuri grave de abatere delă dispozițiile și restricțiunile Regulamentului Academiei și Normativului Internatului, care să atragă după sine pedepse capitale, n'au fost.

Starea sanitară, deși edificiul nu dispune de tot confortul modern, a fost bună. Cazurile de boală, apărute în decursul anilor de studii, au fost tratate de medicul instituției, dl Dr. Dominic Stanca, sau în cazuri excepționale, bolnavii cu fost transportați la clinicile univesitare. Cazuri mortale, petrecute în internat, n'au fost. Peste tot s'a înregistrat numai un singur caz mortal la Academie, în decursul anilor de studii, cel a stud. A. Dițiu, decedat în 1928.

În ședința Consiliului Eparhial din 15 Septemvrie 1928, s'a admis în cazuri excepționale, ca să se primească și studenți externi, adică, studenți, cari să poată locui în afară de internat, obligându-se însă să participe la toate exercițiile și serviciile bisericești, alături de colegii lor interni.

În internat se primește un număr limitat de studenți, preferindu-se cei mai buni și cei din Eparhie, astfel, că ceilalți concurenți rămași, sunt primiți, după o selecționare minuțioasă, ca stud. externi.

Condițiile de viață internă a stud. se ameliorează din an în an.

**Statistica generală a studenților dela Academia Teologică Ort. Rom. din Cluj
pe anii de studii 1924/25—1929/30:**

Anii de studii	Nr. total	Studenți	Studente	Eparhia Clujului	Alte Eparhii	Fii de preoți	Fii de învățători	Fii de țărani	De alte profesii
1924/25	64	64	—	40	24	17	6	31	10
1925/26	72	72	—	43	29	16	7	27	22
1926/27	59	59	—	42	17	14	6	27	12
1927/28	82	82	—	60	22	19	5	43	15
1928/29	106	106	—	88	18	17	6	71	12
1929/30	112	110	2	93	19	14	7	72	19

A N E X E

Discursurile rostite la inaugurarea festivă a Institutului teologic, din 6 Decembrie 1924.

I.

Prea S. Sa Episcopul Eparhiei Clujului Nicolae Ivan :

S'au împlinit ieri trei ani, când cu voia lui Dumnezeu și a Bisericii și cu încuviințarea preainaltă am luat asupra mea conducerea acestei eparhii. Gândul meu l-am îndreptat dela început spre Dumnezeu, dela care am implorat ajutor.

Am avut sprijin cu prisosință dela Dumnezeu, dela stăpânitorii lumefști, dela organele de azi ale Bisericii și dela societatea omenească. Acestui sprijin îi datoresc cu multă mulțumită văzând astăzi una din cele mai însemnate datorințe, de a putea crește clerul eparhiei noastre în nemijlocită apropiere de episcopia noastră; să pot crește un cler, care cu armele științei și ale culturii să reverse în popor binefacerile luminei, culturii, păcii și tot ce cere evanghelia lui Hristos.

Poporul nostru a fost năpăstuit de multe mizerii. Iobăgia l-a ținut și trupește și sufletește încețat în ghiarele ei, veacuri dearândul. Altarele i-au rămas pustii, școalele părăginite, intelectualii îi lipseau aproape cu desăvârșire. Primejdiiile au trecut și trebuie să dăm mulțumită lui Dumnezeu pentru toate și de aci încolo să nu mai comitem crima de a face asemănări între trecut și prezent. Trecutul a fost plin de umilințe și suferințe, prezentul deschide cărări spre lumină, înaintare și înălțare, pretutindeni se revarsă razele binefăcătoare ale lui Dumnezeu asupra poporului și a țării noastre. Astăzi avem țara noastră românească, stăpânirea noastră, armata, primăriile, judecătoriile, oficiile statului, toate școalele în frunțe cu Universitatea, toate românești, conduse de oameni pătrunși de dragostea curată către neam și țară. Și pentru acestea trebuie să fim mulțumitori lui Dumnezeu.

Dacă institutul acesta nu se poate deschide într'un palat, sunt mulțumit că îl putem deschide și în acest locaș modest. Am nădejdea în Dumnezeu și în oamenii cu cădere, că nu va trece mult și ni se va da puțința să-l așezăm în alt locaș unde să-și poată

împlini chemarea cu mai multă tărie. Nu localul face însă un institut, ci sufletul care bate într'ânsul. În acest local modest, cum este am nădejde să cresc suflete creștine, suflete de apostoli pentru răspândirea razelor de lumină și cultură dela alterele noastre sfinte și creștinești.

D-voastră D-le Ministru, vă mulțumesc la locul întâi pentru că a-ți luat parte la această festivitate. Dacă nu aveam noi sufletul și dragostea D-voastră către Biserică, nu prăznuiam astăzi această sărbătoare, tinerii noștri rămâneau împrăștiați la centre depărtate, ca Sibiu, Arad, Oradea-Mare și Caransebeș și nu puteau crește sub ochii păstorului lor. D-voastră vă datorăm tot ce s'a făcut pentru înzestrarea acestei instituții cu strictul necesar.

Rog pe bunul Dumnezeu să ia sub scutul său acest institut, pe profesori și studenți și pe toți cei ce poartă la inimă grija și binele acestui așezământ, pentru că înarmat cu armele științei, ale culturii și mai presus de toate ale credinței să-și poată împlini cu cinste misiunea apostolească în mijlocul poporului, și în cele mai expuse părți din iubita noastră patrie.

II.

Ministrul Cultelor și Artelor Al. Lapedatu:

Ca și Oradea, Clujul capătă azi în legătură cu restaurata Episcopie a Vadului, un nou așezământ de învățatură superioară specială, Institutul teologic ortodox pentru creșterea și pregătirea tinerilor cu vocațiune pentru nobila și frumoasa misiune a preoției.

Institutul acesta face parte din seria de așezăminte menite să completeze organizarea noiei noastre Episcopii, fiind, desigur, cel mai important dintre ele, întrucât dela modul său de constituire și funcționare, dela capacitatea și zelul apostolic al profesorilor și dela silința și devotamentul studenților săi atână în cea mai mare parte dezvoltarea vieții spirituale și morale a dreptcredinșilor din această Eparhie.

Creațiunea lui se datorește unei necesități peste care nu se va putea trece fără de pagubă pentru viața noastră bisericească, dar negreșit și voinței neînfrânte, stăruinței neobosite și energiei creatoare a Arhiereului rânduit să păstorească la reînființarea străvechei Episcopii ardelene a lui Ștefan cel Mare, P. Sf. Nostru Episcop Nicolae, care, spre cea mai mare satisfacție sufletească a credinșilor săi ridică, una câte una, cu o măiestrie vrednică de toată lauda, instituțiunile de temelie ale Eparhiei sale.

Căci, în timp atât de scurt pentru vremuri atât de grele, P. S. Sa a fost în măsură nu numai să organizeze un model de Eparhie și să o înzestreze cu o sumă de bunuri materiale și morale de cea mai mare importanță pentru dezvoltarea sa viitoare, dar

să-și înceapă și să continue în condițiuni așa de mulțumitoare și de promițătoare construirea celei mai monumentale catedrale românești din Transilvania, iar acum să întemeieze în centrul de viață intelectuală și bisericească a României de dincoace de Carpați un institut teologic superior, care prin această norocoasă împrejurare are posibilități de dezvoltare specială față de alte instituții similare, să poată fi adevărată nu numai școală de cultură și educațiune pentru tinerii noștri preoți și slujitori ai bisericii, ci în acelaș timp, școala, care, alături de celelalte, să contribuie și ea, în mod potențat, la progresul vieții noastre intelectuale, la prestigiul culturii noastre naționale. În astfel de condițiuni este socotesc, o datorință din partea tuturor să susținem noul institut, noul așezământ de cultură superioară specială al Clujului. Statul o face și o va face, profesorii și studenții vor fi și ei negreșit la datoria lor, în acelaș scop. Iar noi toți cei ce ne simțim legați sufletește și moralicește de opera de organizare a Eparhiei Vadului și Clujului, ne vom face o datorie de amor propriu și de onoare de-a sprijini din toate puterile și cu toate mijloacele înaintarea și desăvârșirea acestei opere.

Cu această promisiune, pe care țin să o fac nu numai ca șef al departamentului de culte, ci și ca membru al mai tuturor corporațiunilor și organelor Eparhiei noastre, prezint omagii de sinceră recunoștință vechiului nostru Arhiepiscop pentru înfăptuirea noului așezământ de lumină și progres pe seama bisericii și culturii naționale exprimând în acelaș timp mulțumiri călduroase tuturor celor ce l-au ajutat și-l vor ajuta pentru susținerea și propășirea acestui așezământ: profesorilor și studenților. Căci dela felul cum dâșii își vor îndeplini datoria lor atârnă tot rostul și viitorul Institutului de teologie ce azi își deschide oficial și solemn porțile, cum și toată mulțumirea și recunoștința ce vor putea oferi stăpânului și conducătorului lor, P. Sf. Episcop al Clujului.

III.

Profesor universitar Dr. Ioan Lupaș:

Cu prilejul inaugurării festive a acestui nou așezământ de cultură și educație am onorifică însărcinare din partea facultății de filosofie și litere a Universității noastre de a aduce cele mai bune urări pentru o activitate mănoasă a profesorilor și studenților acestui institut, chemați a contribui prin munca lor nu numai la progresul vieții noastre bisericești-culturale, ci și la consolidarea națională a Statului român.

Facultatea de filozofie și litere a Universității din Cluj a primit pe studenții Institutului teologic ortodox ca auditori ai săi dându-le astfel prilej să-și completeze cunoștințele de specialitate pe cari le dobândesc aici dela profesorii lor, cu altele neapărat necesare pentru activitatea lor viitoare, cunoștințe din domeniul

istoriei și literaturii române, al limbei grecești, al pedagogiei și psihologiei, cari le pot fi de cel mai mare folos. În zilele noastre preotul nu mai poate sta izolat de ceilalți îndrumători ai vieții culturale. El trebuie să-și însușească acelaș grad de pregătire științifică, trebuie să fie înarmat cu toate armele culturii superioare pentruca să poată corăspunde deplin misiunii sale sfinte, de a se face tuturor toate, ca pe toți să-i mântuiască.

Noi profesorii facultății de filozofie și litere dorim, ca prin contactul zilnic între studenții Universității noastre și studenții Institutului teologic să se pună bazele unei solidarități frățești între cei ce au să fie îndrumătorii de mâine ai vieții sufletești a popoului nostru.

Se va continua în felul acesta vechea tradiție a Ardealului, care ne-a dat preoți și dascăli foarte buni, prin coeducația acestor două elemente crescute sub aceeaș aripă ocrotitoare a seminarilor din centrele eparhiale și adăpate de acelaș izvor de lumină și înfrățire, astfel încât intrați în viață cu pregătire aproape similară, au făcut cel mai bun serviciu bisericii și neamului. Sistemul acesta de coeducație teologică-pedagogică, dacă a putut să dea roade apreciable în trecut, sub regim străin, ne va fi cu atât mai folositor în actualele împrejurări fundamentale schimbate, cu cât îl vom ști aplica mai prudent, făcând ca între acești studenți să se înfipteze legături strânse de iubire frățească, legături de prietenie, care durează viața întreagă, putând izvorî din ele bune îndemnuri spre progres, spre emulațiune nobilă și colaborare sinceră.

Fie-mi îngădui a exprima cu acest prilej speranța, că nu va trece multă vreme până când va intra acest institut în legături și mai strânse cu Universitatea noastră, încorporându-se ca a 5-a facultate a ei, ca facultate de teologie, pentruca să sporească numărul sfințicilor de lumină, care lucrează tuturor conducătorilor de mâine ai scumpului nostru Ardeal.

Comisia instituită în vara anului 1919, pentru organizarea Universității noastre românești din Cluj, s'a ocupat încă de atunci cu aceeași problemă, și-a dat seama că tradiția tuturor Universităților din Europa, își leagă începuturile de biserică și cu atât mai vârtos la noi a socotit, că principiul de autonomie bisericească pretinde, ca inițiativa pentru înființarea așezămintelor de educație religioasă, în toate împrejurările să pornească dela organele bisericești în drept. P. Sf. Voastră nu ați întârziat. Domnule Episcop a lua inițiativa aceasta, pentru care Vă aducem primos de recunoștință toți cei ce ne găsim în serviciul științei și culturii românești. Ca clițor și ocrotitor al acestui așezământ, dorim să culegeți cât mai multe roade de mulțumire sufletească, pe urmele nuncii săvârșite în numele Domnului și spre binele popoului.

Domnilor profesori le urăm să-i vedem cât mai curând devotați cu întreagă ființa lor operei de educație, pentruca persoana

acestor studenți e mai importantă problemă a educației decât a științei. Este adevărat cuvântul apostolului Pavel, că „știința sumește, iar dragostea zidește“. Biserica și patria noastră română nu poate să aibă nici un folos dela mulțumirea celor sumeți. Are însă mare și neapărată trebuință de mulțumirea sufletelor întărite de patria credinței și luminate de flacăra dragostei pentru evanghelia mântuitoare.

Acestor tineri studenți le trebuie înainte de toate educație sufletească îngrijită și intențivă, pentruca să-și poată pune cu timpul întreg sufletul lor în slujba Evangheliei lui Isus Hristos. Ei au trebuință de duhul Evangheliei, duhul credinței, al smereniei, al înțelepciunii și dragostei creștinești, care nu se trufește, nu defaimă, nu caută ale sale, care toate le rabdă, la toate nădejde are, dar n-odată nu cade. Iar voi iubiți studenți, să vă pătrundeți din zi în zi tot mai mult de acest duh dătător de viață având pururea înaintea ochilor deviza de a fi, precum spune cântărețul că erau înaintașii noștri din timpul lui Ștefan cel Mare și Sfânt: „Statornici în cinstea de lege și țară în focul credinței statornici.“

IV.

Dr. Andrei Buzdug, profesor al Institutului teologic :

BCU Cluj - Central University Library Cluj

Clujul, cetatea suferințelor de martiri a neamului nostru din trecut, dela marele eveniment al unirii, a avut mai multe momente de înălțare sufletească, scriind fiecare tot atâtea pagini mărețe în istoria noastră națională. Din aceste momente, două mi se par mie de o importanță deosebită pentru biruința acestui neam, prin care și-a afirmat puterea avântului cultural.

Primul moment este aceea zi istorică a vieții culturale, în care s'a inaugurat pentru întâia dată Universitatea românească a Daciei superioare aici în Cluj; al doilea moment e, cred, fără lipsă de modestie, inaugurarea acestei Instituții de înaltă cultură sufletească, ce o prăznuim astăzi.

Țin să scot îndeosebi în relief aceste 2 zile mari istorice, fiindcă prin ele ni se asigură trăinicia existenței noastre pe aceste plaiuri.

Căci nimic altceva decât credința și cultura ne pot da această cheazășie. Prin ele se așează fundamentul de granit al unei existențe sigure, ce nimeni nu va putea dărâma. De credința tradițională și de forța unei expansiuni și dezvoltări culturale, depinde viitorul oricărui popor. Crearea acestora cade în primul rând în sarcina acestor instituții. Prin luminarea și nobilitarea sufletelor se câștigă adevărata forță morală, forță creatoare de valori pe cari poți clădi cu încredere. Dar orice credință și cultură trebuie să-și aibă o pecete, un timbru specific. Această pecete caracteristică și-o câștigă numai legând firul roșu al tradiției strămoșești. Să legăm munca noastră de munca trecutului, căci pe pământul țării româ-

nești atâtea generații înaintea noastră au trăit frământându-și sufletul pentru a înțelege și îndeplini rostul lor pe lume; ce presumție nebunească să credem că din toată frământarea acestor generații n'a rămas nimic durabil și că pământul acestei țări ne-a așteptat pe noi, ca noi din inspirația clipelor pe cari le trăim să hotărîm de soarta întregului popor românesc? Nu, operele mari de cultură își găesc totdeauna firul roșu în tradiție. E tradiția sănătoasă în care s'au cristalizat și s'au acumulat adevăratele valori creatoare, valori de cultură și de credință ce noi trebuie să le păstrăm cu sfințenie.

Așa nici opera mare culturală ce noi o prăsnuim astăzi nu e exclusiv creațiunea momentelor fericite de azi. Firul ei roșu merge înapoi cu sute de ani în istoria neamului. Il găsim bine stabilit deja la 1488 când Marele Voevod Ștefan cel Mare și sfânt, apărătorul creștinismului și în special al ortodoxiei noastre, a întemeiat pentru întâia dată această Eparhie.

Naționalitatea și credința formează în sufletul neamului nostru un ce nedespărțibil, sunt numai două laturi al unuia și aceluiași conținut. Dacă această sinteză de neam și credință el a păstrat-o în decursul timpului, ce datorie mai mare (decât aceea) ne incumbă azi decât tocmai întărirea acestei credințe.

E clar deci rolul important ce trebuie să-l aibă și Eparhia noastră pe aceste plaiuri. Vastă și grea e opera ei, căci ea trebuie să aprindă din nou făclia culturii și credinței în sufletele fiilor ei. Ea trebuie să devină o organizație vie a neamului; ea trebuie să câștige viață, pentruca să poată da viață.

Focarul acestei vieți noi e tocmai acest institut pe care-l inaugurăm azi. De aci vor trebui să pornească în toate părțile pionerii credinței străbune.

Opera acestei instituții va consta deci în dezvoltarea ființei noastre naționale, culturale și în purificarea și sanarea vieții morale-sociale și individuale. Ca să poată satisface acestor cerințe superioare ea va trebui să devie o instituție vie a vieții. Din ea va trebui să curgă o viață legată prin toate fibrele ei de viață reală externă. Căci aci, în această viață externă trebuie ea să acționeze. Ea trebuie să devie izvorul credinței din care să se adape românismul din acest colț de țară.

Și acum, mă adresez, D-voastră, D-lor studenți, cărora vi-e dată fericita ocazie de a vă putea numi printre primii pioneri ce vor ieși din acest izvor al credinței noastre.

D-voastră împreună cu noi corpul profesoral în al cărui nume și din a cărui încredințare am fericita ocazie a vă vorbi în această zi istorică pentru Biserica noastră, ne incumbă azi o sfântă datorie, un legământ, ce trebuie să-l facem, obligându-ne a da cu adevărat viață acestei instituții, obligându-ne a fi demni de zilele mari pe cari le trăim și a ne face datorie cum se cade, după maximumul puterilor de cari dispunem. A inaugura aci o adevărată

viață superioară din ale cărei fructe să putem da cu prisosință neamului, ce are atâta nevoie de ea. Dar această viață nu se va putea câștiga decât prin muncă intențivă, serioasă și perpetuă, căci numai prin muncă ni se oțlesc forțele și numai prin ea câștigăm un conținut al vieții. Prin muncă se câștigă armele propășirii culturii și civilizației moderne. Numai provăzut cu aceste arme și animat de focul sacru al credinței, preotul de azi va putea corăspunde credinței Mântuitorului care a zis, nu mergeți și cetați, ci: „mergeți și predicați Evanghelia dreptății“ ceea ce va să zică, că pe lângă focul sacru al credinței, preotul care după expresia țăranelor e părinte, el trebuie de fapt să-i fie părinte în toate manifestările vieții lui.

De aci urmează, că el trebuie să poseadă cultura vremii pentru a putea susține în orice situație valoarea credinței strămoșești. Căci dacă în trecutul vieții neamului nostru „umilul preot român ce propovăduia credința în Dumnezeu a fost o stâncă de piatră de care s'au isbit și sfărâmat toți dușmanii neamului nostru, cari țineau să atace înseși fibrele inimii noastre naționale“, zic, dacă acestui umil preot român din trecut (veacul XVIII) i-a fost destul numai credința, noi azi mai avem nevoie pe lângă credință și de celelalte arme ale culturii și civilizației, astăzi așa de mult avansate. Trebuie să ne știm găsi în ele, trebuie să ni le știm face utile în opera noastră sfântă.

De aceea zic, domnilor studenți, că generației tinere de azi, în special preotului, i se cere o muncă serioasă numai pentru ridicarea nivelului intelectual și moral, căci dela nivelul la care se va putea ridica în parte fiecare, depinde și influința creatoare ce va putea-o exercita asupra acelor ce el e chemat să-i păstorească. Cu cât mai sus se va ridica el, cu atât se vor ridica și aceia, cari se adapă la cuvântul și faptele lui. Deci muncă serioasă, domnilor, și aceasta să ne fie deviza! Căci numai așa vom putea satisface devizei poetului suferințelor noastre, care a spus așa de frumos, că pentru consolidarea României de azi ne trebuiesc Români vechi pentru țară nouă.

Cu acest crez al muncii în ogorul neamului și bisericii noastre strămoșești, ce-l depunem în acest moment solemn și istoric, fiind să Vă mulțumim P. Sf. Voastră și Domnule Ministru și totodată să Vă încredințăm, că munca și jertfa neobosită a D.-Voastră, depusă pentru întemeierea acestei instituții, vor rămânea vecinic în istoria ei și vor fi pentru noi un imbold viu în activitatea noastră viitoare, ca să creăm din această instituție un izvor viu și nesecat pentru întărirea și propășirea neamului și bisericii noastre.

CUPRINSUL:

	Pag.
1. Cuvânt înainte, de Dr. I. Vască, Decanul Academiei	5
2. Istoricul Institutului teologic, mai târziu Academia teologică ort. rom. din Cluj, de prof. Dr. G. Muntean	7
3. Dezvoltarea și activitatea Academiei, de Profesor Dr. Ioan Vască	28
4. Date școlare: Conducerea Academiei; Corpul profesoral; Activitatea științifică și literară a profesorilor; Ședințele consiliului profesoral; Sărbări ocazionale; Academia teologică în propagandă misionară; Biblioteca Academiei	37—42
5. Internatul teologic: Funcționarii Internatului; Contribuția Statului; Donațiuni	42—44
6. Studenții: Absolvenții Institutului teologic; Absolvenții Academiei teologice; Licențiații Academiei teologice; Studenții Institutului teologic; Studenții Institutului și Academiei teologice; Studenții Academiei teologice; Viața internă a studenților; Statistica generală a studenților dela Academia teologică ort. rom. din Cluj pe anii de studii 1924/25—1929/30	44—56
7. Anexe. Discursurile rostite la inaugurarea festivă a Institutului teologic, din 6 Decembrie 1924: I. P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan; II. Dl. Al. Lapedatu; III. Prof. univ. Dr. Ioan Lupaș; IV. Dr. Andrei Buzdug, prof. inst. teol.	57—63

